

საქართველო

იმისთანა წმინდა საძმომი, ბოგბინი ბუქ-
უბი სიფყავა, ცუდილუბით და ჭბრბით ბუბ-
თის გაცანა ყელა უჯდინსთბაჟ უსაბაგლსია.

გამოდის 1918 წლის
25 ივლისიდან

რესპუბლიკა

ოთხშაბათი, 28 ნოემბერი. 2018 წ. №241 (8642)

resp@mail.ru და sakresp@top.ge

ფასი 60 თეთრი

დღეს საქართველო გზაბასაყარზეა!

დამოუკიდებლობის დღიდან უკვე თითქმის ოცდაათი წლის მანძილზე მრავალნაირი გზა გამოვიარეთ, რაც მთავარია, ეკლიანი და ჯოჯოხეთური ტკივილებით მოკირწყლული, მაგრამ ჩვენი ხალხისთვის ჩვეული უკეთესი მერმისის იმედი არასოდეს არ დაგვიკარგავს. სწორედამ ამ ერის გამაღონიერებელმა იმედმა გაგვსარჯა, გვარულუნა, გვაბრძოლა და მიძიმედ, მაგრამ მაინც გარკვეულწილად წინ წაგვწია თანამედროვე ცივილიზაციას აღევნებულნი.

თუმცა, ისიც უნდა ითქვას, რომ ჩვენს უახლოეს ისტორიაში იყო ერთი ისეთი უმძიმესი მონაკვეთი, როცა ქვეყანა ყოფნა-არყოფნის წინაშე დადგა, როცა დემოკრატიზმით შენდებული ეგრეთ წოდებული „რეფორმატორების“ ნაციონალურმა მოძრაობამ თავისი მოკლე ტკუბის „სიკეთის ქმნა“ „ბოროტების“ გზით გადაწყვიტა და, ნებისთ თუ უნებლიეთ, ნამდვილად წისქვილის ქვა დააგრიალა ისედაც შეჭირვებული საკუთარი ხალხის თავზე.

და ამ დიასაც უმძიმეს ჟამს ამოუდგა იმედს გვერდში „ოცნება“, რომელმაც ერთობლივი ძალით 2012 წელს მტკიცე უარი უთხრეს ნაციონალების აშკარად ნეოფა-

შისტურ რეჟიმს, რომელმაც უამრავი მონაშენე ახალგაზრდის სიცოცხლე შეიწირა, როგორც 2008 წლის უამროდ გაჩაღებულ ხუთდღიან ომში, ისე ყოველდღიურ არაადამიანურ ყოფა-ცხოვრებაში.

მართალია, „ოცნება“ თავისი შესაძლებლობის გაუთვალისწინებლად უზომოდ ბევრ სიკეთეს დაჰპირდა ხალხს და ბევრი რამ დღემდე არ შეუსრულებია, მაგრამ, ისიც ხომ ანგარიშგასაწევია, რომ ჯერ ერთი, სოფელი ერთ დღეში არ აშენებულა და, მეორეც, რა შემკვიდრეობა ერგო „ოცნებას“ წინა, მოძალადე და ქვეყნის მძარცველი ხელისუფლებისგან!

ახლა მუსტად ის მდგომარეობაა, როცა ერთის ძალალობა მეორის სიბეჩავის ბრალია. დღემდე დაუსჯელი და პასუხუები ნაციონალები შეგვევაბე არიან გადმოსულნი იმ იმედით, რომ ოცნებაზე გარკვეულწილად გულგატეხილ ხალხს ნაციონალების მამინდელი ბოროტება აღარ ახსოვს...

მარამ არა, მთლად ასე არ არის. იმ ბოროტების დავიწყება, რაც ნაციონალებმა საქართველოს და ქართველ ხალხს დამართეს, ექვსი წლის განმავლობაში კი არა, ასი წლის მანძილზეც არ შეიძლება.

თანაც ყველაფერი შედარებითია, სად მანებელი, ყალბი, ქვეყნის მტერი ნაციონალები და სად „ქართული ოცნება“!

ჩვენ არავითარი უფლება არა გვაქვს, ზურგი შევაქციოთ „ოცნებას“ და ისევე ნეოფაშისტური პარტიის ფეხის ხმას ავეყვით.

უკან მიბრუნების უფლება არა და არა გვაქვს, ჩვენ მხოლოდ წინ უნდა ვიართოთ და უშიშრად გავუტოთ მართლაც კარგი ხვალისდელი საქართველოსკენ.

დღეს საქართველო დიდ გზაგასაყარზეა! სიბნელისკენ თითგაშეერილია მთელ ყოფილ საბჭოთა კავშირში ცნობილი ქოსაგყილა გრიგოლ ვაშაძე, იგივე ცხვრად თავმოკატუნებული მგელი სააკაშვილი, ხოლო სინათლისა და სიკეთის გზას გვიჩვენებს ძველ ქართულ ღირსებაშენარჩუნებული, ხვალი ლომისა სწორი სალომე მურაბიშვილი.

ერთი გზა სინათლისკენ მიდის, მეორე – სიბნელისკენ!

არჩევანი ახლა შენგაა, გონიერო ამომრჩეველო!

ფიროსმანის ნახატი

**SOTHEBY'S-ის აუქციონზე
2 მლნ 230 000 გირვანქა
სტერლინგად გაიყიდა**

გუშინ, Sotheby's-ის აუქციონზე ცნობილი ქართველი მხატვრის ნიკო ფიროსმანის ნახატი „ქალი ლეჩაქით“, 2 მლნ 230 000 გირვანქა სტერლინგად გაიყიდა.

აუქციონის ოფიციალური გვერდის თანახმად, ნახატის საწყისი ფასი 500 000-დან 700 000-მდე გირვანქა სტერლინგი იყო.

„ქალი ლეჩაქით“ ცნობილი ავსტრიელი მწერლის შტეფან ცვაიგის კოლექციიდანაა. მწერალმა ეს ნახატი მოსკოვში მოგზაურობისას, 1928 წელს შეიძინა.

აღსანიშნავია, რომ ნახატი აუქციონის რუსულ სექციაში იყო განთავსებული, თუმცა მითითებული იყო, რომ ფიროსმანი ქართველი მხატვარია. აუქციონის წარმომადგენლების განმარტებით, ფიროსმანის ნახატი რუსულ სექციაში იმიტომ მოხვდა, რომ ცალკე ქართული სექცია არა აქვთ.

ჰკპ, მკპ ნუნკლებსა!

გელა ბაბლუანი:

**ნუ ავიგდებთ
მასხრად**

**5 ემიგრაციაში
დაბადებულების
„ქართულს“**

ზაურ კლანდია:

**ერთი ურემი
ხმა რომ
მქონდეს,**

**7 ვაშაძეს ერთს არ
ვუნილადებდი...**

ტრამპს CNN-ის კლტერნტივის უქმნა სურს

აშშ-ის პრეზიდენტს დონალდ ტრამპს ტელეკომპანია CNN-ის ალტერნატივის შექმნა სურს ამერიკასა და საზღვარგარეთ მიმდინარე მოვლენების მისთვის ხელსაყრელად გასაშუქებლად. „მართალია, აშშ-ში CNN-ს საქმე კარგად არ მისდის რეიტინგების თანახმად, თუმცა უცხოეთში მას ცოტა კონკურენტი ჰყავს. მთელს მსოფლიოში CNN ძლიერი რუბორია, რომელ-

საც აშშ ცრუ, უპატიოსნო სახით გამოჰყავს. რალაც უნდა გავკეთდეს, მათ შორის ისიც, რომ აშშ-მა ჩვენი საკუთარი გლობალური ტელექსელი გახსნას, რათა მსოფლიოს ვუჩვენოთ, სინამდვილეში რა დიდებულები ვართ“, – წერს ტრამპი Twitter-ში.

ტრამპი დიდი ხანია CNN-თან დაპირისპირებულია. ის ტელეარხს „ფეიკურ ახალ ამბებს“ უწოდებს.

დარწმუნებული ვარ, 28 ნოემბერი იქნება დემოკრატიის კიდევ ერთი გამარჯვება, რაც ქართული სახელმწიფოს საერთო გამარჯვებას ნიშნავს, - განაცხადა გუშინ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა მამუკა ბახტაძემ საგანგებო ბრიფინგზე.

მამუკა ბახტაძე: 28 ნოემბერს ქართული დემოკრატია გაიმარჯვებს!

მისი თქმით, 2012 წლის შემდეგ „ქართული ოცნების“ ხელისუფლების პირობებში არჩევნები ტრადიციულ იქცა, ამიტომ მეორე ტურიც სწორედ ასეთ გარემოში ჩაივლის.

„ხვალ, თითოეულ ამომრჩეველს ექნება საშუალება, გააკეთოს თავისუფალი არჩევანი, საკუთარი მოსაზრებისა და სინდისის კარნახით მისცეს ხმა მისთვის სასურველ კანდიდატს. თითოეული ამომრჩევლის ხმა იქნება დაცული და ეს არის ჩვენი ხელისუფლების მტკიცე პოლიტიკური ნება. მოგესვენებათ, რომ არჩევნების დღე უქმე დღედ გამოვაცხადეთ. მოვუწოდებ ჩვენს მოქალაქეებს, გამოიჩინონ აქტიურობა და მოხადონ მოქალაქეობრივი ვალი ქვეყნის წინაშე. ყველა მივიდეთ არჩევნებზე და გავაკეთოთ სასურველი არჩევანი. ასევე, მივმართავ ყველა დამსაქმებელს, ხელი შეუწყოთ თითოეულ ჩვენს თანამოქალაქეს მიეცეს არჩევნებში მონაწილეობის საშუალება და არ შეზღუდოთ კანონით გარანტირებული უფლება. ჩვენმა ხელისუფლებამ ყველაფერი გააკეთა იმისთვის, რომ ეს არჩევნები იყოს თავისუფალი, გამჭვირვა-

ლ და დემოკრატიული, მოვუწოდებ ყველას დაიცვას კანონის მოთხოვნები. არ შექმნას საარჩევნო პროცესში ისეთი ვითარება, რომელიც ხელს შეუშლის ამომრჩევლის თავისუფალი ნების გამოხატვას. საფრთხეს შეუქმნის და ჩრდილს მიაყენებს არჩევნების პროცესს. ნებისმიერ, კანონსაწინააღმდეგო მოქმედების შემთხვევაში, სახელმწიფო იმოქმედებს კანონის სრული დაცვით. ვადავებთ შინაგან საქმეთა სამინისტროს თითოეულ პოლიციელს, რომლებმაც არჩევნების პირველი ტური თავისი მოვალეობის შესრულებისას არჩვენს უმაღლესი სტანდარტი, ამჯერადაც უზრუნველყონ მთელი ქვეყნის მასშტაბით საარჩევნო უბნებზე მაქსიმალური წესრიგი. რეაგირების გარეშე არ დატოვონ და საჭიროების შემთხვევაში, დროულად აღკვეთონ ნებისმიერი კანონდარღვევა. მინდა ვთხოვარო ადგილობრივ და საერთაშორისო სადამკვირვებლო ორგანიზაციებს და ყველა მედიასაშუალებას, რომ ხელისუფლება მათთვის უზრუნველყოფს არჩევნების მიმდინარეობის მონიტორინგისა და გაშუქების დაუბრკოლებელი განხორციელების პირობებს...

ინს სტოლტენბერგი: მოკუნდავთ რუსეთს, დაუყოვნებლივ გაათავისუფლოთ უკრაინელი მებრძოლები და გვემუშავეთ

უკრაინის ტერიტორიული მთლიანობის მიმართ მხარდაჭერა გამოიხატა NATO-ს ყველა წევრმა, - ამის შესახებ ალიანსის გენერალური მდივანმა NATO - უკრაინის კომისიის საგანგებო სხდომის დასრულების შემდეგ განაცხადა. ინს სტოლტენბერგმა მოუწოდა რუსეთს, გაათავისუფლოს სუფოლოს დაკავებული მებრძოლები.

„შეხვედრაზე ნატოს ყველა მოკავშირემ სრული მხარდაჭერა გამოხატა უკრაინის ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის მიმართ, ამიტომ მოვუწოდებთ რუსეთს, უზრუნველყოს უკრაინის პორტებში შეუფერხებელი წვდომის უზრუნველყოფა და აზოვის ზღვაში და ქერჩის სრუტეში უკრაინის ნავიგაციის თავისუფლება. უკრაინული გემებისა და საზღვაო ძალების წინააღმდეგ სამხედრო ძალის გამოყენებას არ აქვს გამართლება. ამიტომ, მოვუწოდებთ რუსეთს, დაუყოვნებლივ გაათავისუფლოს უკრაინელი მებრძოლები და გემები. მხარეებს სიმშვიდეს და თავშეკავებისკენ მოვუწოდებთ“, - განაცხადა სტოლტენბერგმა.

შეგახსენებთ, რომ გუშინ უკრაინაში საომარი მდგომარეობა გამოცხადდა. პრეზიდენტის განკარგულებას საომარი მდგომარეობის გამოცხადების შესახებ უკრაინის რადამ 276 ხმით მხარი დაუჭირა.

გერმანია სამხედრო სფეროში დაგვიხმარება

პირველად ჩვენი თანამშრომლობის ისტორიაში ხელი მოეწერა თავდაცვის სფეროში თანამშრომლობის

შეთანხმებას, სადაც ხაზგასმითაა აღნიშნული, რომ გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკა კვლავაც მხარს დაუჭერს ნატოს ღია კარის პოლიტიკას საქართველოსთან მიმართებაში და ნატოში ინტეგრაციის გზაზე საქართველოს გასანერვიანებლად მაქსიმუმს გააკეთებს, - ეს განაცხადება საქართველოს თავდაცვის მინისტრმა ლევან იზორიამ ბერლინში, გერმანელ კოლეგასთან ურსულა ფონ დერ ლაიენთან შეხვედრის დასრულების შემდეგ გააკეთა, სადაც ხელი სამინისტროებს შორის სამხედრო სფეროში თანამშრომლობის შესახებ შეთანხმებას მოეწერა.

„გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის თავდაცვის ფედერალურ სამინისტროსა და საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს შორის სამხედრო სფეროში თანამშრომლობის შესახებ შეთანხმებაში“ განწერილი მიმართულებები საქართველოს ალიანსში გასანერვიანებლად დაეხმარება და თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში ქვეყნებს შორის თანამშრომლობის პრიორიტეტულ მიმართულებებს განსაზღვრავს.

ლევან იზორიამ სამხედრო სფეროში ორმხრივი თანამშრომლობის საკითხები ასევე განიხილა ბუნდესვერის თავდაცვის შტაბის უფროსთან, გენერალ ებერჰარდ ცორნთან, გერმანიის პარლამენტის თავდაცვის კომიტეტის თავმჯდომარესთან ვოლფგანგ ჰელმისთან და კანცლერის მრჩეველთან თავდაცვის საკითხებში, ფლოტილის ადმირალთან ალექს დეერცთან.

მამუკა ხაზარაძე ანაკლიის პორტის პროექტისთვის დაჯილდოვდა

„ანაკლიის განვითარების კონსორციუმის“ დამფუძნებელი მამუკა ხაზარაძე THE NEW YORK TIMES-ის ყოველწლიური გამოცემის Turning Points-ის სპეციალური პრიზით დაჯილდოვდა.

„აღამიანები, რომლებიც ცვლიან გარემოს“ - ასე ეწოდება ნომინაციას და ჯილდოს, რომელიც მამუკა ხაზარაძეს „საუკუნის სახელების“ დაჯილდოების ნაწილში, საუკუნის პროექტის - ანაკლიის პორტის მშენებლობისთვის გადაეცა.

THE NEW YORK TIMES-ის ყოველწლიური გამოცემის TURNING POINTS-ის პირველი ლიცენზირებული გამოცემის წარდგენა სასტუმრო „ქორთიარდ მერიოტი“ გაიმართა. Turning Points-ს, რომელსაც წლის მაპროგნოზირებელ გამოცემასაც უწოდებენ, წელს მსოფლიოს 26 ქვეყანასთან ერთად საქართველოც შეუერთდა. ჟურნალი „Turning Points“ 2018 წლის საინტერესო კულტურულ, ეკონომიკურ და პოლიტიკურ ისტორიებს, ესეებს, ამ სფეროების წარმომადგენლების პორტრეტებსა და ფოტოპროექტებს აერთიანებს, მათ შორის, ინტერვიუს მამუკა ხაზარაძესთან, სათაურით - „უფრო მეტი, ვიდრე ღრმანყოფილება პორტი“.

გამოცემის წარდგენაზე საუკუნის სახელების საპატიო პრიზებით დაჯილდოვდნენ საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ილია მეორე, საქართველოს პრეზიდენტი გიორგი მარგველაშვილი, ენათმეცნიერი მუხეაბა შანიძე, კომპოზიტორი გია ყანჭელი, კინორეჟისორი მერაბ კოკოჩაშვილი და სხვები.

საქართველო რუსეთის ფსიქოლოგიური ომის სამიზნეა!

საპარტიზო რუსეთის ფსიქოლოგიური ომის წარმოების პოლიგონად იქცა - ეს პროცესი უფრო აშკარა გახდა საპრეზიდენტო არჩევნების პარალელურად. როგორც ირკვევა, რუსეთის ფედერაციის ეროვნული თავდაცვის ცენტრში შეიქმნა სპეციალური ოპერაციების სარდალობა. ასევე შეიქმნა სპეციალიზებული ჯგუფი, რომლის მოტივიც ფსიქოლოგიური და საინფორმაციო ომის მხარდაჭერა იქნება. ასევე შეიქმნა სპეციალიზებული ჯგუფი, რომლის მოტივიც ფსიქოლოგიური და საინფორმაციო ომის მხარდაჭერა იქნება.

ამ ჯგუფის წევრები არიან რუსი სამხედროები და რუსეთის თავდაცვის სამინისტროსთან დაახლოებული პოლიტიკურ-ფსიქოლოგთა ჯგუფი, რომლის მთავარი მიზანია ფსიქოლოგიური ომის წარმოება სხვა ქვეყნის წინააღმდეგ. გარდა ამისა, რუსეთის თავდაცვის

დოქტრინაში იგეგმება ახალი ცვლილების შეტანა, რომლის მიზანი იქნება ფსიქოლოგიური ომის სტრატეგიის შემუშავება და მისი განვითარება.

„სპეცსამსახურების საქმიანობაზე საზოგადოებრივი კონტროლის საქართველოს ცენტრის“ თავმჯდომარე ბესიკ ალადაშვილი განმარტავს, რომ ეს არის ფეხსმართლის სპეციალური დანაყოფი, რომელთა მუშაობის სტრატეგია ფსიქოლოგიური ომის წარმოებაა. მისი თქმით, ასეთი დანაყოფის შექმნა რიგ შემთხვევაში კავკასიის ქვეყნებს ეხება: „ჩვენ მესიერების პრობლემაც გვაქვს. გავისხენოთ 1989 წელი, შემდეგ 1991 წელი, როგორ იწყებოდა დაპირისპირება ჯერ ეროვნულ მოძრაობაში, შემდეგ როგორ

მოსდა გამსახურდიას ხელი-სუფლებასი და ქვეყანაში განხეთქილების შემოტანა. ასევე, გავისხენოთ შემდეგი წლები და ყველა ის ქმედება რომელსაც რუსეთი ახორციელებს საქართველოს წინააღმდეგ - რუსეთს აწყობს მუდმივი ქაოსი და დაძაბულობა“, - აცხადებს ბესიკ ალადაშვილი და დასძენს, რომ ქვეყანა ისევ მიდის უფრო მეტი დაპირისპირებისკენ. „სამწუხაროდ, საქართველოში ჯერჯერობით არ არსებობს არც ავტორიტეტული პოლიტიკოსების ჯგუფი, რომლებიც ნეიტრალური პოზიციით შეძლებენ, ქვეყანა აარიდონ უფრო მეტ საფრთხეს. რაც მთავარია, ეს არის შედეგი იმისა, რომ ქვეყანას არ ჰყავს ეროვნული სპეცსამსახურები. სამწუხაროდ, სა-

ქართველო არის იოლად ასარევი ქვეყანა და ამის შედეგს ვიმკით“, - აღნიშნავს იგი.

ანალიტიკოსის ზაბალ ანჯაფარიძის შეფასებით, რუსულ პროპაგანდასთან ბრძოლა საქართველოში ორმაგი დატვირთვის საქმე გახდა - საჭიროც და მომგებიანიც, რადგანაც კონფლიქტურიდან გამომდინარე, დონორები ამაზე ფულს უხვად იძლევიან. მთავარია რაღაც აკეთო და დაანახო, რომ აკეთებ.

„თუმცა ჩემი დაკვირვებით, საქართველოში რუსულ პროპაგანდასთან ბრძოლის შედეგები, რითაც იზომება საქმის წარმატება თუ წარუმატებლობა, საკმაოდ მწირია. ასე მგონია, რომ ჩვენი საზოგადოების დიდ ნაწილს, განსაკუთრებით საშუალო და უფროს თაობას, ასევე

ახალგაზრდების გარკვეულ ფენას, უფრო კომფორტულად მიჩნია რუსული პროპაგანდის მიერ შექმნილ პარალელურ რეალობაში ცხოვრება თავის „პარალელური სიმართლითა“ და „კანონებით“. ამის ერთ-ერთი მიზეზი კი ის არის, რომ ჩვენთან რუსულ პროპაგანდასთან ბრძოლის მთელი ინსტრუმენტარიუმი, გარდა იმისა, რომ საკმაოდ პრიმიტიულია და სორციელდება ისეთი აქტორების მიერ, რომელთაც საზოგადოებაში მაღალი ნდობა არ აქვთ, ძირითადად მომართულია შედარებით ვიწრო და სპეციფიკურ აუდიტორიაზე. ამ აუდიტორიას კი ისედაც შეუძლია ნამდვილი ინსტრუმენტარია გაჩვენება, - ნერს ზაბალ ანჯაფარიძე.

თამაზ ძარჩავა

ვულთავთი

გურამ ალექსიძე
ეპროკაბე ალიაჩი

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია ევროპის სოფლის მეურნეობის, სურსათისა და ბუნებათსარგებლობის აკადემიების კავშირის წევრია 2015 წლიდან.

2018 წლის 22-23 ნოემბერს იტალიის ქალაქ ფლორენციაში გაიმართა გენერალური ასამბლეა, სადაც ევროპის სოფლის მეურნეობის, სურსათისა და ბუნებათსარგებლობის აკადემიების კავშირის ვიცე-პრეზიდენტად არჩეულია საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი, აკადემიკოსი, გიორგი ბერიძის მიხედვით, პროფესორი გურამ ალექსიძე.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი, პროფესორი გურამ ალექსიძე არის ცნობილი მეცნიერი საქართველოში და საერთაშორისო მეცნიერულ ასპარეზზე, მის მეცნიერულ კვლევებზე დაყრდნობილი შრომები კარგად არის ცნობილი ჩვენში და საზღვარგარეთ, მათ შორის მაღალრეიტინგულ ინტელექტუალური გამოცემებში.

მას გამოქვეყნებული აქვს 200-ზე მეტი სამეცნიერო ნაშრომი, მათ შორის, 17 წიგნი და 10-ზე მეტი ბროშურა, მათგან 80-ზე მეტი საერთაშორისო გამოცემებში. აკადემიკოსი გურამ ალექსიძის შრომები ძირითადად ეხება სასოფლო-სამეურნეო კულტურების (ვაზის, ხეხილის, ციტრუსების და სხვა) მავნებელ-დაავადებებთან ინტეგრირებულ დაცვას. ის არის ამ მიმართულების ერთ-ერთი ფუძემდებელი საქართველოში. მისი ავტორობით დღესაც მიმდინარეობს კვლევები აგროცენოზებში გავრცელებული მავნე და სასარგებლო მწერების (ტიკიების) ურთიერთდაპირისპირებულ მათემატიკური მოდელირების სისტემების გამოყენებაზე. ამ მიმართულებით ის ერთ-ერთი პიონერია მცენარეთა დაცვაში არა მარტო ჩვენს ქვეყანაში, არამედ საზღვარგარეთაც.

წლების მანძილზე აქტიურ და ნაყოფიერ თანამშრომლობას ეწევა ისეთ საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, როგორცაა: CACAARI (ცენტრალური აზიისა და კავკასიის ქვეყნების სამეცნიერო კავშირით ორგანიზაციების ასოციაცია) თანამშრომლობს, როგორცაა: CGIAR, FAO, ICARDA, CIMMYT, Bioversity International, TAP.

განსაკუთრებით აღნიშვნის ღირსია პროფ. ალექსიძის ხანგრძლივი და ნაყოფიერი პედაგოგიური მუშაობა ქვეყნის სხვადასხვა უმაღლეს სასწავლებლებში. მისი ხელმძღვანელობით დაცულია 20-მდე სადოქტორო დისერტაცია, მათ შორის არიან უცხოელი სპეციალისტებიც.

გულთავთი გამოჩენილ ქართველ მეცნიერს ამ მნიშვნელოვან საერთაშორისო აღიარებას.

თბილისის ეკონომიკური და სოციალური გარემოს გაუმჯობესებისთვის EBRD-ი 15 მლნ ევროს გამოყოფს

ბუშინი საქართველოს ფინანსთა მინისტრმა ივანე მაჭავარიანმა და ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის (EBRD) რეგიონული დირექტორმა კავკასიაში, მოლდოვასა და ბელარუსში ბრუნო ბალანდინმა ხელი მოაწერეს „თბილისის მყარი ნარჩენების პროექტის“ სასესიო შეთანხმებას.

დოკუმენტი ითვალისწინებს 15 მლნ ევროს ოდენობის ფინანსური რესურსის გამოყოფას ქალაქ თბილისის მყარი ნარჩენების მართვის მიზნით. კერძოდ, აღნიშნული თანხა მოხმარდება შპს „თბილსერვის ჯგუფის“ ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებასა და სათანადო ტექნიკის შესყიდვას. პროექტს ექნება მნიშვნელოვანი გარემოსდაცვითი ეფექტი და მოემსახურება ეკონომიკური და სოციალური გარემოს გაუმჯობესებას.

პროექტის ფარგლებში, გაფორმდა საპროექტო და მხარდაჭერილი ხელშეკრულებები, რომელსაც ხელი მოაწერეს ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის მოადგილემ, მაია ბითაძემ, შპს „თბილსერვის ჯგუფის“ დირექტორმა ლევან ჯღარკავამ და ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის რეგიონული დირექტორმა კავკასიაში, მოლდოვასა და ბელარუსში ბრუნო ბალანდინმა.

დღეის მდგომარეობით, EBRD-ის მხრიდან საქართველოსთვის გამოყოფილი დაფინანსების ოდენობა 200-ზე მეტი პროექტის განსახორციელებლად, დაახლოებით 3 მილიარდი ევროა, საიდანაც 90% მიმართულია კერძო სექტორის განვითარების კენ.

„პრადტიკულად, ხელისუფლებამ აღიარა, რომ წლების განმავლობაში არასწორი ეკონომიკური (პირველ რიგში, არასწორი ფულად-საკრედიტო) პოლიტიკა ტარდებოდა, რის გამოც ასეულობით ათასი ადამიანი უმძიმეს მდგომარეობაში აღმოჩნდა“, - ასე აფასებს ფინანსისტი თეიმურაზ ბასილია ხელისუფლების გადაწყვეტილებას, 600 000-ზე მეტ ადამიანს სესხები გაუნულოს.

როგორც ბასილია განმარტავს, ადამიანების უმძიმეს მდგომარეობაში ყოფნა და არასწორი ეკონომიკური პოლიტიკა სააკაშვილის რეჟიმის პირობებში დაიწყო და, სამწუხაროდ, ხელისუფლების შეცვლის მიუხედავად, კვლავაც გრძელდებოდა.

კითხვაზე, ხომ არ არის ეს გადაწყვეტილება ამომრჩევლის მოსყიდვა, ბასილია აღნიშნავს, რომ თავად ასეთი კითხვის გაჩენა არ არის კარგი, რადგან, ეს, პირველ რიგში მიუთითებს, რომ ხელისუფლებამ ვერ შეძლო ასეთი კარგი გადაწყვეტილების სათანადოდ მიწოდება საზოგადოებისთვის: არ ყოფილა ახსნილი, ეს არის ეკონომიკური, სოციალური თუ წმინდა კომერციული პროექტი.

ბასილიას განმარტებით, თუ, ეს არის მხოლოდ სოციალური პროექტი, რომელიც მიზნად

სესხების განულებით ხელისუფლებამ
სხაფო, რომ არასწორ ფულად-საკრედიტო პოლიტიკას ატარებდა

ისახავს არასწორი ეკონომიკური პოლიტიკის შედეგად დაზარალებული ასობით ათასი ადამიანის ნაწილობრივ კომპენსაციას, შესაძლოა, რომ ასეთი კითხვა გაჩნდეს. მით უმეტეს, თუ ეკონომიკურ პოლიტიკაში არ არის მოსალოდნელი ფუნდამენტური ცვლილებები. მხოლოდ სესხების აღებაზე რეგულაციების გამკაცრება ამ პრობლემას ვერ აღმოფხვრის, რადგან თუ პრობლემის მიზეზი არასწორი ეკონომიკური პოლიტიკა არ შეიცვლება ფუნდამენტურად, იგივე პრობლემა დადგება რამდენიმე თვეში. ამიტომაც, ბასილიას მოსაზრებით, კარგი იქნებოდა თუ, ხელისუფლებამ განაცხადებდა, რომ მათ დაგეგმილი აქვთ სერიოზული ცვლილებები ეკონომიკურ პოლიტიკაში, რამაც აღარ უნდა დაუშვას მოსახლეობის ხელახალი გაღატაკება და ქარბვალაიანობა.

გარდა ამისა, არის კიდევ ორი, ძალიან მნიშვნელოვანი თემა, რომელზეც არავის უსაუბრობს:

1. ხომ არ არის ეს გადაწყვეტილება რთულ ფინანსურ მდგომარეობაში მყოფი საქართველოში მოქმედი ბანკებისთვის დახმარება? უკვე კარგა ხანია ვსაუბრობთ, რომ კომერციულ ბანკებს აქვთ ლიკვიდობის პრობლემა, რის გამოც ეროვნული ბანკი იძულებულია, მათ მისცეს ე.წ. რეფინანსირების სესხები, დაახლოებით მილიარდნახევარი ლარის ოდენობით.

მაგრამ მდგომარეობა იმ-

დენად რთულია, რომ ბანკებში არსებული პრობლემის მოგვარებას ეს აღარ ჰყოფნის. ამიტომაც, უკვე რამდენიმე თვეა, ამ მიზნით ბიუჯეტის თანხების გამოყენებაც ხდება. ცხადია, რომ ამ გადაწყვეტილებით ბანკები გათავისუფლებიან მათთვის უიმედო სესხებისგან და საინცვლოდ მიიღებენ რამდენიმე ასეულ მილიონ რეალურ (და არა ქალაქულ არსებულ) ლარს, რაც შეუძლებელია მათ ლიკვიდობის პრობლემებს.

2. ხომ არ არის ეს წმინდა კომერციული პროექტი? რეალურად არის, რომ „ბანკი ქართუ“ სერიოზული დისკუსიებით ყიდულობს სხვა ბანკებისა და დაწესებულებებისგან დაბალი საიმედოობის

მქონე სესხებს. ამ გადაწყვეტილებით მათ შეუძლიათ მოიზიდონ რამდენიმე ასეულ ათასი ახალი კლიენტი. ეს სრულიად კანონიერი მოქმედებაა, რაც შესაძლოა, საკმაოდ კარგად გათვლილი სტრატეგიაც იყოს, რომელიც შესაძლოა, ემსახურებოდეს „ბანკ ქართუს“ ძლიერ საფინანსო დაწესებულებად ჩამოყალიბებას, - აღნიშნავს ბასილია.

„კომერსანტის“ კითხვაზე, ხომ არ გახდება მთავრობის ეს გადაწყვეტილება ამის რისკი, რომ გრძელვადიან პერსპექტივაში ადამიანები აღარ გადაიხდიან არსებულ სესხებს იმის იმედით, რომ „ხვალ მათ ვიღაც“ გაუნულებთ ამ სესხს, ბასილია აცხადებს, რომ ამის საშიშროება ყოველთვის შეიძლება არ-

სეზობდეს, თუმცა, იმისათვის, რომ ასეთი მოლოდინი შემცირდეს, უმთავრესია, პოლიტიკური ნება, რომ არსებული არასწორი ეკონომიკური და ფულად-საკრედიტო პოლიტიკა შეიცვალოს ახალი პოლიტიკით, რომელიც მიმართული იქნება ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებაზე, რომლითაც ყველა მოქალაქეს შეეძლება სარგებლობა.

როგორც ცნობილია, მთავრობის გადაწყვეტილებით, საქართველოს 600 ათასზე მეტ მოქალაქეს ბანკების, ონლაინ ორგანიზაციების და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ დავალიანება გაუნულებათ. საქართველოს პრემიერ-მინისტრის მამუკა ბახტაძის განცხადებით, ვალების განულების პროცესი დაიწება 15 დეკემბერს და 31 დეკემბრამდე დასრულდება.

ამასთან, როგორც პრემიერ-მინისტრმა აღნიშნა, ვალების განულების პროცესი ფონდ „ქართუს“ მხარდაჭერით განხორციელდება.

რაც შეეხება დღეს არსებულ სტატისტიკას, 2018 წლის სექტემბერში, კომერციულ ბანკებში ვადაგადაცილებული სესხები 6.7 მლნ ლარით შემცირდა და 397.6 მლნ ლარს გაუტოლდა. ეროვნული ბანკის ინფორმაციით, მათი წილი კომერციული ბანკების საკრედიტო პორტფელში 1.6 პროცენტი იყო. ვადაგადაცილებული სესხების 51.9 პროცენტი ეროვნული ვალუტით არის დენომინირებული.

ამასთან, სესხების ცნობით, საანგარიშო პერიოდში, მთლიანი საკრედიტო პორტფელის დოლაროზაციის მაჩვენებელი 0.3 პროცენტული პუნქტით შემცირდა და 55.7 პროცენტს გაუტოლდა. რაც შეეხება ონლაინ ორგანიზაციებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ ვადაგადაცილებულ დავალიანებებს, ეს სტატისტიკა უცნობია.

სოფო ძსოვრავი

აკითხველის თხოვნით ვაპატივსაცემად
ბაბლუანთა სახელობის ბიბლიოთეკის
ერთ-ერთი წარმომადგენლის ბაბლუანთა
სახელობის წევრის, რომელიც მან
ფაქტობრივად პირად გვირგვინი ამ
რამდენიმე დღის წინათ განათავსა.

ბაბლუანი: ნუ აპიობდები მასხრად ეპიობრასიაში დაბადაბულაშის „ქართულს“

...მოხსენებებით მეგობრებო, არასოდეს მიფიქრია სოციალურ ქსელებში ჩართვა და აქტიური კამათი, თავს ვიკავებდი ყოველგვარი კომენტარისაგან, მიუხედავად იმისა, რომ აქტიურად ვადევნებ თვალს მიმდინარე საარჩევნო პროცესს. ამდენი ზიზღი, ცილისწამება, ყოველ ნაბიჯზე მოლაღობის ძახილი, დეფიციტი ყოველგვარი მორალური და ზნეობრივი ღირსების... რომელი ოკუპანტი მოახერხებდა ქართველი საზოგადოების ასე დაყოფას, ამდენი შხამისა და დაუნდობლობის დათესვას? პატრიოტიზმით აღჭურვილი ნიღბების მიღმა, რუსული პოლიტიკის ძალადობაზე მეტად ერთმანეთი გვჭულს ქართველებს, ეს სამწუხაროდ ჩვენი რეალობაა. თუმცა, ამ სიძულვილით დატვირთული ფუნდამენტზე გვინდა ქვეყნის აშენება. წარსულის არასწორმა თუ არარსებულმა ანალიზმა მიიყვანა ქვეყანა ამ მდგომარეობამდე. შეგვწევს კი ობიექტური ანალიზის უნარი, რათა აღარ დავუშვათ იგივე შეცდომები და ჩამოვყალიბდეთ კონსტრუქციული ხელოვნური დღისათვის? თუ ვეძახით ერთმანეთს მოლაღობების და ყოველგვარი გარე ძალების ჩაურევლად მოვულოთ ბოლო ჩვენს ქვეყანას და დავაბრალთ მერე საკუთარი უგუნურება სხვას. გუშინდელი დღის სწორად ანალიზი არის ნაბიჯი პერსპექტიული მომავლისკენ, ტოლერანტობა კი ერთადერთი გზა ძალადობის ასარიდებლად. არის თუ არა ზაზა სარალიძე პოლიტიკური მანიპულაციის მსხვერპლი? ან პოლიტიკურად ორიენტირებული? ეს არის მეთაურის სხოვანი იმ უბედურების ფონზე, რაც მან შვილის სიკვდილით განიცადა. არ ღირს არცერთი პოლიტიკური პარტია იმაზე მეტი, რასაც სამართალი ჰქვია. მე არ მჯერა იმ პოლიტიკური ძალის გულთმისნობის ზაზასთან მიმართებაში, რომელმაც სანდრო გირგვლიანი წამებით მოკლა, როგორც არ მჯერა ამ სახელმწიფო სისტემის სრულყოფილების, რომელმაც მიუხედავად იმისა რომ თავად არ კლავს თავის მოქალაქეებს, ვერ მოახერხა კანონის უზენაესობა და სამართლიანობის სრული აღდგენა. სახელმწიფო ვადებულება, იყოს კანონის დამცველი, გარანტორი, ნებისმიერი მშობლის, ადამიანის, მოქალაქის წინაშე. ამ პასუხისმგებლობას არ უნდა გაურბოდეს არსებული სამართალდამცავი სტრუქტურები. კანონის წინაშე უნდა აგონ პასუხი დამნაშავეებმა, ამას ითხოვენ შეიღობილი მამები და მათი მოთხოვნა უნდა ასრულდეს. ეს არ შეიძლება გახდეს საკამათო საგანი და იქცეს პოლიტიკური ყორნების საფიჯან ლეშად.

ის ხელისუფლება, რომელიც სასტიკად ძალადობდა საკუთარ ხალხზე, ის ტელევიზიები, რომლებიც არ გამოსულან სანდრო გირგვლიანის დედის გვერდზე დასადგომად, დღეს მათ მიერ გაზიარებული სარალიძის ტვივილი არარეალურად მიმაჩნია, როგორც მისივე სააკაშვილის ჯადოსნური გაქრისტიანება. ის, ვინც ამ მამების უბედურებით პოლიტიკურ სპეკულაციას ცდილობს, საკუთარი სულის სიმხსინჯეს კიდევ ერთხელ ააშკარავებს, მაგრამ ხელისუფლება ამ მამების იგნორით, პოლიტიკური სოციალიზმის მდაბიობებს არ უნდა უტოლდებოდეს. კამათი ომის დაწყებამდე დაკავშირებით ცვლის ჩვენს რეალობას? აუცილებელია სწორად გავარკვიოთ და გავანალიზოთ ეს ტრაგიკული ისტორიული მოვლენა, რომლის წინაშეც დგას ჩვენი ქვეყანა ოკუპირებული ტერიტორიების დასაბრუნებლად. „სხვისი შენდამი დამოკიდებულება და აგრესია შეიძლება შენგან დამოუკიდებლად ხდებოდეს, მაგრამ შენს რეაქციასა და პასუხზე უკვე შენ ხარ პასუხისმგებელი“... ეს ეხება ყველა ადამიანს და ათმაგად ხელისუფლებაში მყოფთ. ხელისუფლება არის უზარმაზარი პასუხისმგებლობა და არა პრივილეგია, ნამოქმედარზე უპასუხისმგებლობის. რუხველტი ამბობდა: უნიტარები ეძებენ თავის გასამართლებელ მიზეზებს, გმირები კი გამოსავალს პოულობენო. შეიძლება, ზოგიერთი თქვენგანი არ იყოს პირადი სიმპათიებით განწყობილი სალომე ზურაბიშვილის მიმართ, მაგრამ ვთვლი, რომ მას უნდა მიეცეს საშუალება ჩვენი ქვეყნის სასარგებლოდ გამოიყენოს მისი მრავალწლიანი გამოცდილება. ქართველებმა უნდა დავეძლიოთ ერთმანეთის სიძულვილი და ვიპოვოთ გამოსავალი ჩვენი ქვეყნის ჯერ გადასარჩენად, შემდეგ კი ასაღორძინებლად. ქვეყანას სჭირდება შეკრული და ინდივიდუალური პასუხისმგებლობის მქონე ადამიანთა გუნდი, ახალი მუსტი, ახალგაზრდული ძალა, რომელიც აქტიურად უნდა ჩაერთოს თანამედროვე პოლიტიკაში. როდესაც მეთვრამეტე საუკუნეში საქართველოს

აქსიომაა. უზნეობის დასამარცხებლად არსებობს ორი გზა, გავხდეთ უფრო უზნეო, ვიდრე ჩვენი მოწინააღმდეგე, ან მოთმინებით და გონებაგამჭრიახობით ვძლიოთ ის. ადამიანი, რომელსაც სოციალური ქსელში, პირველ გვერდზე უდევს ილია ჭავჭავაძის სურათი, გაფორმებული ცნობილი ილიას ციტატით „სიკეთით სძლიე შენს მტერსა, ერიდე სისხლით ზღვევასა, სულბრძელობითა ძლევა სჯობს სიბოროტითა ძლევისა“, არ მესმის, იგივე ადამიანი როგორ ახერხებს კომენტარებში მოუწოდოს, ჩაქოლონ, დახვრიტონ, ჩააძალონ – მისი ასე ვთქვათ პოლიტიკურად სანინალმდგომ აზრის მქონე თანამემამულეები. ამ დამოკიდებულებით ერთმანეთის მიმართ ჩვენ ვერ შევინარჩუნებთ ქართველობას, რომელზეც ასე ვდებთ თავს და რისი სახელითაც ვიბრძვი. მსოფლიო ისტორიას არ ახსოვს არც ერთი მაგალითი, რომ ფანატიზმსა და რადიკალურ დაუნდობლობას, რომელიც ერი გამარჯვების და ნათელი მომავლის გზაზე დაეყენებინოს. მილიონზე მეტი ემიგრანტია ლუკმაპურის საშოვნელად გადახვეწილი მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხეში. ნუ ავიგდებთ მასხრად ემიგრაციაში დაბადებულების „ქართულს“. ჩემს შვილს გიორგი ბაბლუანს, რომელსაც დედა ჰყავს ამერიკელი და ცხოვრობს ამერიკაში, აქვს ინგლისური აქცენტი, როცა ქართულად საუბრობს. აგრეთვე, ჩემი ძმის შვილები, დის შვილები და ბევრი ჩემი ემიგრანტი მეგობრის შვილი აქცენტით ლაპარაკობს ქართულად. ვისაც საკუთარ თავზე არ გამოუცდია და არ იცის, რის ფასად უჯდებოდა ემიგრანტი ქართველ მშობელს მომავალი თაობებისთვის მშობლიური ენის შენარჩუნება, ვთხოვთ, თავი შეიკავონ ცინიზმისგან. უნდა ვამაყობდეთ და ვამხნევებდეთ ქართველებს, რომლებიც აღიზარდნენ უცხო ენაზე, უცხო კულტურაზე, მაგრამ შეინარჩუნეს ქართველობა და ქართული ენა. როდესაც არაფერს ვზოგავთ იმისათვის, რომ შვილებს ჩავუნერგოთ საქართველოს სიყვარული, ვასწავლოთ ჩვენი ქვეყნის ისტორია, ქართული წერა-კითხვა და ამ ყველაფრის მერე მათ თუ საქართველოში აქცენტის გამო დასცინებენ, ეს იქნება ყველა ქართველი მშობლის დამცირება და ქართველობის შეურაცხყოფა. ნაციონალურმა მოძრაობამ ხელისუფლებაში მოსვლისას ბევრი დადებითი გააკეთა ქვეყნის წინსვლისათვის, მოიშორა კრიმინალური სამყარო, ჩაატარა უამრავი რეფორმა, საფუძველი ჩაუყარა ეკონომიკის განვითარებას, მრავალ სფეროში შემოიტანა დინამიკა, მაგრამ მან როცა საკუთარი დადებითი ქმედების მაქსიმუმს მიაღწია, იწყო უკუსვლა. ადამიანის ფუნდამენტური ფასეულობების გათვლით იქცა დიქტატორულ სახელმწიფოდ, სადაც მეფობდა ტერორი, კაცის კვლა და უსამართლობა. არამორალურია, მოიაზრებოდეს იმ ხელისუფლებებს უკან დაბრუნება, რომელიც თავად აღიარებს, რომ სწადიოდა იმავე ქმედებებს, რასაც ოკუპანტი, ანუ თავად ენეოდა ოკუპაციას და სახლებს ართმევდა საკუთარ მოსახლეობას (რაც უარესია ოკუპანტის ქმედებაზე). არცერთი პოლიტიკური ლიდერი არ ღირს ქართველი ხალხის სისხლის ფასად. ბოძინა ივანიშვილმა ითამაშა გადამწყვეტი როლი ქართველ ხალხთან ერთად ამ რეჟიმის დასაშობად და ეს არის მისი პოლიტიკური მოღვაწეობის ყველაზე დიდი მიღწევა. მაგრამ, სამწუხაროდ, მიუხედავად იმისა, რომ ქვეყანაში აღარ არის ხელისუფლების მიერ მოქალაქეებზე ნადირობა, ბიზნესმენების რეკეტები და არის აზრის გამოხატვის თავისუფლება, ხელისუფლებამ ვერ მოახერხა სამართლიანობის აღდგენა და მრავალი დაპირების განხორციელება. არცერთი სახელმწიფო მოღვაწე საზოგადოებას არ უნდა შორდებოდეს, ხალხის ტვივილი და სოციალური მდგომარეობა თუ სახელმწიფო მოღვაწეთა მთავარი ამოცანა არ არის, მაშინ ისინი ქვეყანას სარგებელს ვერ მოუტანენ. კარდაკარ უნდა იარონ არა მხოლოდ საარჩევნო პერიოდში, არამედ არჩევნების მერეც, საქართველოში არ უნდა შიოდეს და წყუროდეს არცერთ ადამიანს. განათლება არის ჩვენი ქვეყნის მომავალი, სწორი დიპლომატია – იმედი ჩვენი ქვეყნის ერთიანობის და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის, ჯანმრთელი პოლიტიკა და კანონის უზენაესობა კი სახელმწიფოებრივი სრულყოფილების. „ქართულმა ოცნებამ“ დაუშვა არაერთი შეცდომა, რომელთა გამოსწორება შეიძლება, სწორი გადაწყვეტილებების ხარჯზე, მაგრამ იმას, რასაც ნაციონალური მოძრაობის ქმედებათა შავი სია ჰქვია, ვერაფერი გამოასწორებს. ამდენი განცალკევებული, სხვადასხვა პარტიისა თუ კანდიდატის მხარდამჭერი ღონისძიებების ფონზე, მოუწოდებდი ყველა ქართველს, არა დამყოფი, არამედ გამაერთიანებელი სახელმწიფოს შენებაში ჩვენი ინდივიდუალური წვლილი შეგვეტანა, ერთმანეთის მიტევებით და ღირსების შენარჩუნებით. ნუ დავაყენებთ ჩვენს პოლიტიკურ შეხედულებებს იმაზე მაღლა, რასაც ქართველობა ჰქვია. ყველა ქართველს ვულოცავ გიორგობის წმინდა დღესასწაულს...

„ქართულმა ოცნებამ“ დაუშვა არაერთი შეცდომა, რომელთა გამოსწორება შეიძლება სწორი გადაწყვეტილებების ხარჯზე, მაგრამ იმას, რასაც ნაციონალური მოძრაობის ქმედებათა შავი სია ჰქვია, ვერაფერი გამოასწორებს.

ასევე არანაკლებ სისულელეს აფრქვევს „გირჩის“ ერთ-ერთი ლიდერი იაკო ხვიჩია: „ჩემი სხელი ჩემი საკუთრებაა და როგორც მინდა, მას ისე მოვეყვარები“.

გირჩელები პრიმიტიულ აზროვნებას უწერდავთ ადამიანებს. ვილაც ბაბუცა პატარაიასთან ერთად ურცხვად დარბიხართ აქციებზე უნდა უწინარწინებოდნენ პლაკატებით: „თავისუფლება ფუჭუს“. დაგროვილ საკაცობრიო ფასეულობებს გვერდს უვლით და გამოჩენილ ფილოსოფოსთა და მოაზროვნეთა შეხედულებებს დრომოჭმულად აცხადებთ. ჯერ კიდევ ლეონარდო და ვინჩი ამბობდა: ადამიანებს რომ შეეძლოთ თავიანთი თავის დანახვა უდიდესი ალტყინების წამს, ადამიანთა მოდგმა დაიღუპებოდაო. ახალგაზრდებს კი ჩასჩინებთ, რომ ისინი სრულად თავისუფლები და დამოუკიდებლები არიან თავიანთ ქვეყნებში, მაგრამ გავიწყდებათ, რომ ამ, მართლაც უაღრესად ფასეულ კატეგორიებს თან ახლავს უფლებები და მოვალეობები. რომელიც მოაზროვნე, იმპერატორ მარკუს ავრელიუსის აზრით, ისევე, როგორც შენ, საზოგადოების წევრი ხარ და მისი ნაწილი, ყოველი შენი მოქმედება საზოგადოებრივი ცხოვრების ნაწილი უნდა იყოს, რადგან შენი ნებისმიერი მოქმედება, რომელიც უმეუფოდ თუ რისაზე მეუფებით არ ამტკიცებს საზოგადო სიკეთეს, ანაწევრებს ცხოვრების მთლიანობას, არღვევს მის ერთობას და შინააშლილობას ინვესტ. ვაჟაფშაველას აზრით, „თავისუფლება ამას არ გვიქადაგებს, რომ ყოველი ჩვენი სურვილი, გრძნობა, ყოველი ჩვენი ვნება დავაკმაყოფილოთ წინდაუხედავად“. არანაკლებ, თუ უფრო მეტად არა, საინტერესოა „გირჩის“ კიდევ ერთი ეგზემპლარი ვახტანგ მეგრელიშვილი, რომელიც ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრის პირველ მოადგილედ მუშაობდა ერთადერთი ნიშნით, „ვარდების რევოლუციაში“ იღებდა მონაწილეობას და მაშინდელი მინისტრის მეგობარიც იყო. ამ თავფევილა კაცმა სამინისტროში კადრები სულ აურია, უნდა გენახათ, როგორი მცოდნე, პატიოსანი კადრები გაუშვა და ვინ მოიყვანა. უტიფარი და უფიცი ხალხით, ყვარყვარებით გაივსო სამინისტრო. ეს იყო ნამდვილი 1930-იანი წლები. ამბობენ, რომ იურიდიული დეპარტამენტის თავმჯდომარედ დანიშნა ვილაც გულიაშვილი, რომელსაც არა თუ იურიდიული, უმაღლესი განათლება არ ჰქონდა.

გრიგოლ ვაშაძე და სხვა ოპოზიციური პარტიების წარმომადგენლებიც 400 ლარ პენსიას ჰპირდებიან ამომრჩევლებს, რაც ყოველად შეუძლებელია. ჯერ ერთი, ეს საკითხი მთავრობის პრეროგატივაა და არა, პრეზიდენტისა. მეორეც, პენსიის მხოლოდ 10 ლარით გაზრდისთვის წელიწადში თითქმის 90 მილიონი ლარია საჭირო, ხოლო 220 ლარით გაზრდას 2 მილიარდი ლარი საჭიროდება, რისი საშუალებაც ხელისუფლებას არ გააჩნია. ამ პრობლემას ის გარემოება კიდევ უფრო ართულებს, რომ დინამიკაში მოსახლეობის დემოგრაფიული დატვირთვის სტრუქტურა მნიშვნელოვნად იცვლება. კერძოდ, 1897 წელს 1000 შრომისუნარიანზე 60 წლის ასაკს გადაცილებული 136 მოხუცი მოდიოდა, 1959 წელს – 184, 1989 წელს – 236, ხოლო 2014 წელს – 361. ახლო მომავალში სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლივობის გაზრდის შედეგად კიდევ უფრო საგრძნობლად გაიზრდება ეს მაჩვენებელი და, შესაბამისად, მოხუცთა შენახვაზე განულები ხარჯებიც, რაც მძიმე ტვირთად დაწვევა ქვეყნის ეკონომიკას. ბოლო ერთი საუკუნის განმავლობაში მოხუცთა რაოდენობა განუწყვეტილად იზრდება. თუ 1897 წელს 65 წლისა და უფროსი ასაკის მოსახლეობის რაოდენობა 85 ათას კაცს უდრიდა, 1959 წელს ამ მაჩვენებელმა 310 ათასი კაცი შეადგინა, ხოლო 2014 წელს – 530 ათასი კაცი. მეტად არსებითი მაჩვენებელია ისიც, რომ 1897 წელს ბავშვების რაოდენობა (0-14 წლის ასაკის) 703 ათასით ჭარბობდა მოხუცების (60 წლისა და უფროსი ასაკის) რაოდენობას, 1959 წელს – 741 ათასით, 2002

წელს – 100 ათასით, ხოლო 2014 წელს უკვე მოხუცების რაოდენობა ჭარბობდა ბავშვების რაოდენობას 50 ათასი კაცით, 2015 წელს კიდევ – 69 ათასი კაცით. ეს იმას ნიშნავს, რომ მომავალში ყოველწლიურად საგრძნობლად გაიზრდება პენსიონერთა რაოდენობა და, შესაბამისად, საპენსიო ხარჯებიც. მაგრამ ამით როდი მთავრდება ამ პრობლემის სირთულე. ცნობილია, რომ მოხუცთა მოთხოვნები მნიშვნელოვნად სჭარბობს ბავშვთა მოთხოვნილებებს. ერთ-ერთი გაანგარიშებით, მოხუცი ადამიანის მოთხოვნილებები 71 პროცენტით მაღალია ბავშვთა მოთხოვნილებებზე. ამჟამ

დროს, მოვასპენოთ ქვეყანა!

მად ამერიკის შეერთებულ შტატებში 75 წლის მოხუცის სამედიცინო მომსახურება 10-ჯერ მეტი ჯდება, ვიდრე 40 წლის ასაკის ადამიანისა. ეს მეტად ანგარიშგასაწევი ფაქტორია, რადგან საქართველოში და თანამედროვე მსოფლიოშიც იზრდება არამწარმოებლური მოსახლეობის ის ნაწილი, რომელთა შენახვა განსაკუთრებით ძვირია. მედიცინის სფეროში პროგრესი და მისი შედეგების გამოყენება სულ უფრო დიდი რაოდენობით მოხუცი პაციენტების მკურნალობისთვის იწვევს დანახარჯების ზრდას და, მასადასა, იმ ფინანსური სახსრების მუდმივ ნაკლებობას, რომელთა შევსება ბიუჯეტიდან ხდება.

აი, ასეთია, ბატონო გრიგოლი, 400-ლარიანი პენსიის ამბავი, რომელიც თქვენ გინდათ ლიტონი სიტყვებით რეალობად მოაჩვენოთ ჩვენს პენსიონერებს და ამ პრობლემის პროგნოზირების უნარი არც თქვენ და არც თქვენ მიერ დაქირავებულ პიარშიკებს არ შეგწევთ.

მეტად დამაფიქრებელი და სამწუხაროა, რომ ზოგიერთი ცნობილი ხელოვანი ვერ გარკვეულა ქვეყნის მეტად საჭირობო პრობლემებში და იმის მაგივრად, რომ იბრძოლოს საზოგადოებაში ნაციონალების მიერ დაგროვილი ქუჩყის მოსაცილებლად, მთელი არსებით მხარს უჭერს ძალადობას და არაადამიანობას.

განათლებული საზოგადოებისთვის ძნელი საყურებელია, როგორ დაარბენინებენ სხვადასხვა შეხედვრებზე პაატა ბურჭულაძესა და ნინო ანანიაშვილს გრიგოლ ვაშაძის საარჩევნო შტაბის უფროსი გიორგი ვაშაძე და ახალგაომცხვარი, მაგრამ პირწავარდნილი ნაციონალი თავი ჩარკვიანი, რომელიც ასაკის მიუხედავად, დაჩივებას ვერ ედრისა. ჩემთვის ძნელი ასახსნელია ისიც, რომ ბურჭულაძესა და ანანიაშვილს საზღვარგარეთ თუ ჩვენთან ურთიერთობა აქვთ ინტელიგენციის საუკეთესო წარმომადგენლებთან და რით ვერ დააღწიეს თავი სააკაშვილის მარწუხებს.

ბატონო პაატა, როდესაც თქვენ ფონდი „იანანა“ დააფუძნეთ და საქველმოქმედო

კონცერტიც გამართეთ, გენციე ფონდში და ფონდის დირექტორს, ბატონ გურამ ახალაიას ნერილიც დაუტოვეთ თქვენს სახელზე; როგორც დემოგრაფს, მიმანია, რომ, როდესაც ფონდს საკმაო შემოსავალი აქვს, წელიწადში რამდენიმე უბინაოსთვის ბინის მიცემა დემოგრაფია არ გახლავთ. შეიძლება ამ თანხის ბევრად უფრო რაციონალურად გამოყენება. თქვენ ეს ნერილი ნაგვიტხავთ, გითქვამთ, რომ არ ვიცოდი თუ ქვეყანაში ასეთი მძიმე დემოგრაფიული ვითარება იყო და ჩემთან შეხვედრაც განგიზრახავთ, მაგრამ, როგორც ჩანს, ვერ მოახერხეთ. აუცილებლად ისიც მინდა გითხრათ, რომ ქართველებს უამრავი დიდი მომღერალი გვეყოლია და გვეყავს, რომლებიც მსოფლიოს საოპერო თეატრის სცენას ამშვენებენ. ხალხშიც ბევრია საუკეთესო ხმის პატრონი. ერთი დეტალი: გასულ საუკუნეში მწერალი და ხელოვნებათმცოდნე ილია ზურაბიშვილი იგონებს: ვანო სარაჯიშვილის „ურმულიც“ მომისმენია, მაგრამ ისეთი არსად, როგორც კახეთში, შემთხვევით ურმის კოფოვ მჯდარ მეურმე სესიკაშვილის შესრულებით მოვისმინეო. ამ დეტალის გახსენება იმისთვის დამჭირდა, რომ საუკეთესო მომღერლები ძალიან ბევრი გვეყოლია და მომავალშიც გვეყოლება, მაგრამ მთავარია ქვეყნის სატკივარს გაგებით შევხედოთ და ვუმჯურნალოთ, სხვა ყველაფერი ამ მაღალ ვალდებულებასთან შედარებით მეო-

ბით ცუდლულტ ევროპელ რძალს, მიამიტურად ნუ შევფასებთ მის ქართულად საუბარს და მეგრულ სიმღერებს, კარგს არაფერს გადაგვეყრის. როგორც ჩანს, ადამიანებს ახლაც ძალიან უჭირთ გაიცნობიერონ დეფლოს ტაძრის წარწერა – იცან თავი შენი. მაგალითად, ზაალ უდუმაშვილმა უცხად მოინდომა „რუსთავი-2“-ის ჟურნალისტიკიდან თბლისის მერის სავარძელში ჩაჯდომა, საკითხი პრეზიდენტყოფილთანაც უშუალოდ შეათანხმა, მაგრამ ოცნება ჩაუფლავდა. უმუშევრად დარჩენილ ალარც გვარამია ლეზულაშვილს უკან სამუშაოდ, სამაგიეროდ, სადაც ნაციონალების მიერ მოწყობილ აქციას ნახავს, მათ აქციებს კიდევ რა გამოლევს, იქ მათხოვარვით დგას და ელოდება „რუსთავი-2“-ის ჟურნალისტიკის ჩამოიღებს და ჩამოართმევს ინტერვიუს. ბოლო ინტერვიუში ასეთი სიბრძნეც გადმოლვარა: „ოცნებას დღეს დიაგნოზი რომ დავუსვათ, ეს არის აგონიის ბოლო სტადიაო. ზაალ უდუმაშვილს რომ შეხედავ, სერიოზულ კაცს ნამდვილად ჰგავს, მაგრამ უშაბა აკაცი წერეთლის სიტყვებით გაგახსენდება: „ბევრჯერ გამიგონია ჩვენში, ესა და ეს კაცი თავიანთი, გამოცენია დაკვირვებით და გამომდგარა, რომ ბოლო თავთ მიუღიათ“. ზაალ უდუმაშვილისგან არც გაცი უგულავა დგას შორს, რომელსაც დააინწყდა, რომ ვირის აბანო კაი კაცობისთვის არ უხეხია. მაგრამ რას იზამ, სინდისი ნამეტანი დეფიციტი გახდა დღევანდელ საქართველოში. ახლახან უგულავა სტრასბურგშიც ბრძანდებოდა, თავისი ფიურერიც ნახა და ნოხის კოცნით გაბედნიერდა. ერთმანეთს შეპყვიცეს: მართალია, სხვადასხვა იდეოლოგიურ პლატფორმაზე ვდგავართ, მაგრამ ახლა ერთად უნდა ვიბრძოლოთ „ოცნების“ დასამარცხებლად, თითქოს, როდისმე ერთმანეთისგან განსხვავდებოდნენ. ჩვენმა ხალხმა დაუნდობელი ბრძოლა გამოუცხადა ნაციონალების მიერ ერთი კაცის ხუშტურზე დაფუძნებული მმართველობის უაღრესად მახინჯ სისტემას, რომელმაც ქვეყანა პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური, დემოგრაფიული და სულიერი უფსკრულის პირამდე მიიყვანა. როგორც ძველი საბერძნეთის უდიდესი მოაზროვნე, დემოკრიტე ამბობს, მსგავსი მსგავსს შეიცნობს, ხოლო ქართველი კაცი იტყვის – ბოროტნი ბოროტს ეძებენ და პრეზიდენტმაც შემოიკრიბა სიმართლესთან დაქვერივებული ადამიანები და შეუდგნენ სოფლის შენებას. მოკლედ, როგორც რუსთაველიც ამბობს: „მსგავსი ყველანი მსგავსსა შობს“ და დაინყეს საქმის მაგივრად ენის ტრიალი. მათ, როგორც ჩვენი წინაპრები იტყოდნენ, „სიტყუაი დამპალი“ და „უქმსიტყუაბაი“ უყვარდათ და ლაპარაკად იყენენ სათავისოდ გადაქცეულნი. მე მათ დავარქმევდი „ენამანქანა“ ადამიანებს, როგორც ეს აღნიშნულია მე-11 საუკუნის ერთ-ერთ ლიტერატურულ ძეგლში, რომელიც არავინ დაფასობდნენ, მაგრამ მათი „სიტყუაი დამპალი“ საშინელჭირად შეეყარა ქვეყანას, რომლისგანაც ახლაც სრულად ვერ გავთავისუფლებულვართ. თუ ისევ რუსთაველს მოვუხმობთ: „ავსა კარგად ვერვინ შესცვლის, თავსა ახლად ვერვინ იშობს“. ასეთი არის ვითომ ვარდებით მოსული ბოროტი ყვავილების ნამდვილი სახე, რომელთაც ეგონათ „რევოლუციაზე ლოგინი ჰქონდათ დაგებული“ და რამდენიმე წელი კიდევ იპარაპაშებდნენ. ძველი ბერძენი ფილოსოფოსი პითაგორა ამბობდა: „რაც არ უნდა მოკლე იყოს სიტყვები ჰო და არა, ისინი მაინც მოითხოვენ სერიოზულ დაფიქრებას“.

დავეფიქრდეთ, ქართველებო! ახლა მაინც გადავარჩინოთ საბოლოოდ სამშობლო ნაციონალების მარწუხებისგან!

დავფიქრდეთ, ქართველებო! ახლა მაინც გადავარჩინოთ საბოლოოდ სამშობლო ნაციონალების მარწუხებისგან!

დავფიქრდეთ, ქართველებო! ახლა მაინც გადავარჩინოთ საბოლოოდ სამშობლო ნაციონალების მარწუხებისგან!

დავფიქრდეთ, ქართველებო! ახლა მაინც გადავარჩინოთ საბოლოოდ სამშობლო ნაციონალების მარწუხებისგან!

დავფიქრდეთ, ქართველებო! ახლა მაინც გადავარჩინოთ საბოლოოდ სამშობლო ნაციონალების მარწუხებისგან!

დავფიქრდეთ, ქართველებო! ახლა მაინც გადავარჩინოთ საბოლოოდ სამშობლო ნაციონალების მარწუხებისგან!

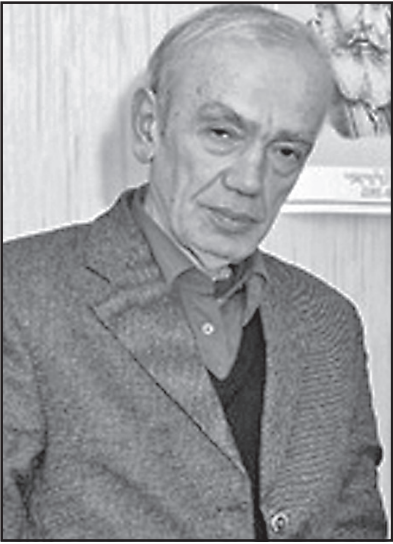
დავფიქრდეთ, ქართველებო! ახლა მაინც გადავარჩინოთ საბოლოოდ სამშობლო ნაციონალების მარწუხებისგან!

დავფიქრდეთ, ქართველებო! ახლა მაინც გადავარჩინოთ საბოლოოდ სამშობლო ნაციონალების მარწუხებისგან!

ანზორ თოთაძე, დემოგრაფი, პროფესორი

P. S. საბაკაშვილის და მისი ამფსონების ფართხალს ბოლო უნდა მოეღოს, მით უმეტეს, კარგა ხანია, ასეთი განაჩენი ხალხმა გამოიჭანა. „ქუჩარა – დრო კია, მამამისი წყვიწყვი შავს იკერავდეს. კაკუტა – კი, კი, ზარალი გამოუვიდა... მე-3 ტუსადი – რადგან ზიანს ვერაფრის მოუტანს, იართოს და იხერჩეტოს, რა გვენადვლება!“

ზაურ კლანდია: ერთი ურემი ხმა რომ მეონდეს, ვაშაძეს ერთს არ კუნულადებდი...

შორიდან დავინწყებ:
გასული საუკუნის სამოცდაათიანი
წლების დასაწყისის პირველი საპრო-
ტესტო აქციის მონაწილე ვარ.
მას მერე მიტინგები თითქმის არ გა-
მიცდენია.

აქვე ვიტყვი: ცუდია, რომ ლუსტრა-
ციის კანონი არა გვაქვს მიღებული. უფ-
რო ცუდია და სირცხვილიც, რომ ვერც
ერთმა ხელისუფლებამ ეს ვერ გაბედა!
9 აპრილის შემდეგ ყველაზე სამარ-
ცხვინო და ქვეყნისთვის გამანადგურე-
ბელი რბევა, ალბათ, 2007 წლის 7 ნო-
ემბერი იყო.

დღით ტელევიზორი ჩავრთე...
სასწაულები მესმის, საშინელებები
ხდება...

არ მახსოვს, რით და როგორ მივედი.
ქაშუეთის წინ ვდგავარ და კიდეც არ
მჯერა, რაც ხდება...

გაშეშებული ვარ ჩემი ასაკისა და ჭა-
ლარის იმედად...

უცებ დავინახე, სამი ნიღბოსანი მორ-
ბის ჩემკენ...

შეგბრუნდი, ვიკადრე გაქცევა... ერთი
და ორი ხელჯოხი კი არა, გვარიანად
მომხვდა ბეჭებში, მარჯვენა ხელი სა-
ფეთქელზე ავიფარე და... თითქოს მაჯა
წამაცალეს, ერთბაშად მარცხენა მუხლი
ბეტონს დავკარი, ეკლესიის შიგნით შევ-
გორდი. რომელიღაც მღვდელმა მტაცა
ხელი, წამომამყენა, გრძელ სკამზე დამ-
სვა... სამოთხე ნუთუმი მტევანი გამიშავდა,
დამისივდა... ხელისგული გამომობრუ-
ნეს, სისხლიანი მაქვს, დამსხვრეული ძვა-
ლი ლურსმანივით მაქვს ამოსული... უც-
ნობი ქალბატონი ცხვირსახოცი თუ
თხელი კაშნეთი მწმენდს სისხლს და მიხ-
ვევს...

კარგა ხნის მერე წამოვედი. მშრალ
ხიდან, მშობლიურ „ციხკარში“ ავედი.
თანამშრომლები შემომეხვივნენ. დასამ-
შვიდებელ წამლებს მასმევენ, საავადმ-
ყოფოში წაყვანა უნდა. უარს ვამბობ.
ერთადერთ სიტყვას ვიძახი – უარსის
ღირსი ვარ. რატომ? – უკვირო. თავს
ძლივს ვაბრუნებ: აბა, ამთვან სხვას რას
ველოდი?! მე ხომ ესენი (ნაციონალები)
არც მაშინ მიყვარდა, როცა ხელისუფ-
ლებაში არ იყვნენ. მაშინაც ვიცოდი, რა
ნაკვებიც იყვნენ! – ლამის ვყვირი.

ტაქსი გამოიძახეს. სახლში გამიშვეს.
თითქმის ორი თვე მკლავი ბინტით მე-
კიდა მკერდზე.

26 მაისის ღამეს, ვინც იქ იყო, ეხსო-
მება, შეღამებულზე, 9-10 საათისთვის

საშინელი თავსხმა წვიმა მოვიდა. თავი
ვერსად შევაფარე. საშინლად დავსველ-
დი. გადავწყვიტე, უფროს ძმასთან ავ-
სულიყავი ავლაბარში, წელს ზემოთ მა-
ინც გამომეცვალა. იქნებ გაციებებს გა-
დავურჩე, – ვფიქრობ. ამ დროს ჩემი უმ-
ცროსი, თხუთმეტი წლის ბიჭი მირეკავს,
მიტინგზე ხარო? ხო-მეთქი. ახლაც მო-
დი სახლშიო. მაშინვე გადავწყვიტე შინ
წასვლა. დიდი დიღმის ბოლო „მარშ-
რუტკას“ მივუსწარი. სახლში რომ მი-
ვედი, კინო „რუსთაველიდან“ უკვე
გამოჰყავდათ თავგახეთქილი, ნიკაპდა-
ლენილი, გაფითრებული და დათრგუ-
ნვილი ადამიანები...

გადავურჩი!.. – რომელს გადავურჩი,
ცემას თუ სიკვდილს, ახლაც არ ვიცი.

ბევრს უთქვამს და მეც გავიმეორებ.
იმ ტრაგიკულ 9 აპრილს რუს ჯარის-
კაცებს გასაქცევი გზა მაინც არ ჩაუხერ-
გავთ... ქართველმა (!) „ნაციონალებმა“
კი ქართველები პირუტყვებივით სასაკ-
ლაოზე შერევეს და გადარჩენის შანსი
არ დაუტოვეს.

ნაცვებს სინდისის ნატამალი რომ
ჰქონდეთ, არც უნდა ფიქრობდნენ უკან
მობრუნებაზე!

ახლა იმას ვიტყვი, ქალბატონი სა-
ლომესთვის წინა ტურში ხმა რომ არ მი-
ბიცია!

მიუხედავად იმისა, ბატონ ჯანრის
კარგად ვიცნობდი, „ციხკარის“ ხშირი ავ-
ტორი იყო. ვახლოობდით. სტუმრ-
დაც ვყოფილვარ მათ ოჯახში, კარგი
ფრანგული ღვინო და ყავაც დამიღვია...
თუმცა მე ჩემს უახლოეს მეგობარს და
გულმართალ ქართველ კაცს, ბატონ თე-
მურ საშაიშვილს მივეცი ხმა.

ახლახან ქალბატონმა სალომემ
ბრძანა – დღეს არის არჩევანი ორ სა-
ქართველოს შორისო!

ვეთანხმები.
მხარს ვუჭერ!

მის მოწინააღმდეგეს, ბატონ ვაშაძეს,
ერთი ურემი ხმა რომ მქონდეს, ერთს არ
კუნულადებდი. რაც შეეხება ქალბატონ
სალომეს, ვპირდები, ათ-თხუთმეტ ხმას
ოჯახში და საახლოლო-სანათესაოში
მაინც მოვიპოვებ მის სასარგებლოდ!

წინა კვირას ჩემს მშობლიურ ქალაქ
ზუგდიდში ვიყავი. ორი-სამი „ბრძოლა...
გადავიხადე; ვიფიქრეთ, ვიკამათეთ...
დავრწმუნდი, მეგრელები საღად აზ-
როვნებენ და ფიქრობენ. 28 ნოემბერს
ისინი სწორ და გონივრულ არჩევანს გა-
აკეთებენ.

ამ არჩევნებში ერთ სულ მოსახლეზე 1.5-ჯერ მეტი თანხა დახარჯეთ, ვიღრე ამერიკაზე საპრეზიდენტო არჩევნების დროს!!!

...**მეორე ტური რომ გარდაუვალი იქ-
ნებოდა, ეს ყველა ეგზიტპოლის მონაცე-
მებიდან ჩანდა. 55%-ზე მეტი მაინც უნ-
და ყოფილიყო რომელიმე კანდიდატის
მონაცემი, რათა გარკვეული გარანტიე-
ბი მიგველო!** ზოგადად, მიმაჩნია, რომ
ზედმეტად „ბევრი ხმაურია არაფრის გა-
მო“... როგორც ჩანს, პოლიტიკურ პარტი-
ებს განსაზღვრული აქვთ, მონიშნონ
კონკრეტული იმ ელექტრონული ძალები-
სა, რომელშიც მერე გენერალური
ბრძოლა უნდა გაუმართონ ერთმანეთს.
ვგულისხმობ მთავარ ობიექტს, ანუ სა-
პარლამენტო არჩევნებს. ეს არის ერთ-
გვარი წინასაარტილერიო მომზადება.
სხვანაირად ვერ ვხსნი იმ ქმედებებს, რაც
დავინახეთ მთელი საარჩევნო პროცესის
დროს და უშუალოდ არჩევნების პირ-
ველი ტურის დღეს. საპრეზიდენტო პოს-
ტი არ არის ისეთი, რომლისთვისაც

ღირდეს ამდენი რესურსისა და ენერ-
გიის გენერირება“...

– ჩვენი და ამერიკის საპრეზიდენტო
არჩევნების ღირებულება მოსახლეობის
ერთ სულზე რომ გადავიანგარიშოთ (იგუ-
ლისხმება არამარტო ცესკოს ხარჯები,
პარტიების დაფინანსება, შემონიშნულო-
ბები, არამედ ადმინისტრაციული რესურ-
სებიც), ფაქტობრივად, 1.5-ჯერ მეტი დავ-
ხარჯეთ, ვიდრე ამერიკაში. არადა, ამერ-
კის ეკონომიკა ჩვენზე დაახლოებით 7-ჯერ
მეტია და თანაც, საპრეზიდენტო არჩევნები
იქ ბევრად მნიშვნელოვანია, ვიდრე დღეს
საქართველოში. ოფიციალური მონაცე-
მებით, ამერიკამ ბოლო საარჩევნო კამპა-
ნიაში 2.4 მლრდ აშშ დოლარი დახარჯა“.

სოსო არჩვაძე,
სტატიტიკოსი, ეკონომიკის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი.

თბილისის საბავშვო ბაბა-ბალებს მართვის საბუნტოს განსხვავება

**ბავშვს, გამოვცხადებთ ერთ-ერთი
ტელეკომპანიის ეთერში გასულ რეპორ-
ტაჟს, რომელშიც საუბარი იყო საბავშვო
ბალებში შესული ხორცის არადაამაკმაყო-
ფილებელ ხარისხზე და პროდუქტის სტან-
დარტებთან შეუსაბამობაზე, რაც არის
სრული სიცრუე და კონ-
კრეტული ინტერესების
მქონე რამდენიმე პირის
უსაფუძვლო ბრალდე-
ბებზე დამყარებული
განცხადება.**

სრული პასუხისმ-
გებლობით ვაცხა-
დებთ, რომ თბილისის
180-ე საჯარო ბაგა-
ბალებში შესული თითო-
ეული სახეობის პრო-
დუქტი აკმაყოფი-
ლებს სახელმწიფოს
მიერ დადგენილ სტან-
დარტებს, გადის ყვე-
ლა მაკონტროლებლის მიერ კანონით
დადგენილ შემოწმებას, არის ლაბორა-
ტორიულად შემოწმებული, სერტიფი-
ცირებული და, შესაბამისად, სრულიად
უსაფრთხო და ჯანმრთელი პროდუქტი.

ამასთან, საჯარო ბალებში მუშაობს
კვალიფიციური პერსონალი, რომელიც
პასუხისმგებელია კვების ბლოკის კონ-
ტროლზე და მათი მონიტორინგის გა-
რეშე საბავშვო ბალებში არ ხდება შეუ-
საბამო ხარისხის საკვები პროდუქტი.
საბავშვო ბალებში პერმანენტულ მო-
ნიტორინგს ახორციელებს უშუალოდ
თბილისის საბავშვო ბაგა-ბალების მარ-
თვის სააგენტოს მონიტორინგის განყო-
ფილება, რომლის მიერ გამოვლენილი
დარღვევების შემთხვევაში, მიიღება კან-
ონით გათვალისწინებული ზომები.

აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ მომწო-
დებელი კომპანიისა თუ მისი კონტრაქ-

ტორების მიერ პროდუქტის წარმოება
მუდმივად მონიტორინგის ქვეშაა და
სრული სააგენტოს მიერ, რაზეც საუბარ-
ი იყო ამავე რეპორტაჟში.

ასევე გვინდა ხაზი გავუსვათ იმ
ფაქტს, რომ რეპორტაჟის ავტორს არ

„რომელი იქნება უკრაინის ეკლესიის ბედი – მიიღებს ავტოკეფალურ სტატუსს თუ კონსტანტინოპოლის საპატრიარქოს მიტროპოლიად დარჩება, ამას მსოფლიო მასშტაბით მაინცდამაინც დიდი მნიშვნელობა არ აქვს. მთავარი აქ სხვაა – ვინც ამ ინტრიგების უკან დგას, მას ისეთი იარაღი აქვს, რომელიც უკვე გამოცდადა და მომავალშიც გამოიყენებს, ვთქვათ, „ფერადი რევოლუციების“ რეცეპტების მსგავსად. ამგვარი სცენარი შეიძლება სხვა მართლმადიდებელ ქვეყნებშიც იქნეს გამოვრებული, განსაკუთრებით რუსეთთან ახლოს რომლებიც მდებარეობენ და მოსკოვთან კეთილი მეგობრობის ისტორია აკავშირებთ. ყველგან შეიძლება მოინახოს ადგილობრივი კადრები, რომლებიც ავტოკეფალიის სარჩულით, მზად იქნებიან განხეთილება მოახდინონ თავიანთი ქონებრივი თუ რეიტინგული ამბიციების დაკმაყოფილების მიზნით – ასე იწყება რუსული გამოცემის „Комсомольская Правда“-ს მიერ სერგეი სტრელცოვის ავტორობით გამოქვეყნებული სტატია, რომლის ქართულენოვან, მცირედ შემოკლებულ ვერსიას საინფორმაციო პორტალი region.ge გთავაზობთ:

მადლოვის ნასვლად

აფხაზა სასულიერო პირებმა რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესიის წინააღმდეგ სილისმანაგვლური და პროპაგანდისტული კამპანია გააჩაღეს!

მრთ-მრთ ასეთ პოტენციურ კერად შეიძლება აფხაზეთი იქცეს. უკვე რამდენიმე წელია აფხაზური ეკლესია ორ ნაწილად დააგყოფილი: ტრადიციულ აფხაზურ მართლმადიდებელ ეკლესიად და „რასკოლნიკურ“ „აფხაზეთის წმინდა მიტროპოლიად“, დოროთეს მეთაურობით (ეროპაში – დიმიტრი დებარი), რომელმაც კონსტანტინოპოლის პატრიარქ ბართლომეოსგან ავტოკეფალური სტატუსის მიღებას ცდილობს.

დოროთემაც და მისმა თანამოაზრე მღვდელმონაზონმა ანდრეიმაც (ეროპაში – ანდრია ამპარი), ბერად აღკვეცილსა და რუსეთიდან აფხაზეთში დაბრუნების შემდეგ, სადაც მათ განათლება რუსული ეკლესიის სასულიერო სასწავლებელში მიიღეს, თითქმის პირველი დღეებიდანვე საკუთარი კონფესიის წინააღმდეგ გამოსვლები დაიწყეს. სწორედ მათ მოინვიეს 2011 წელს ახალ ათონში ე.წ. „საეკლესიო-სახალხო კრება“, რომლის შედეგად ე.წ. „აფხაზეთის წმინდა მიტროპოლია“ დაარსდა. დოროთემ და ანდრეიმ დაივიწყეს ის, თუ ვინ მისცა მათ „ცხოვრების საგზური“ და მშობლიური, ანუ რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესიის წინააღმდეგ ცილისმამბლური პროპაგანდისტული კამპანია გააჩაღეს. დოროთე იმის თქმასაც არ ერიდებოდა, რომ აფხაზეთის ტრადიციული მართლმადიდებელი ეკლესიის ხელმძღვანელს ბესარიონს (აპოლია) „მოსკოვის საპატრიარქოსთან დანაშაულებრივი გარიგება აქვს დადებული, რომ აფხაზი ხალხის მთელი საეკლესიო ქონება მისი საკუთროსი, ეკლესიამონასტრების ჩათვლით“. ამას ამბობდა ის პიროვნება (დოროთე), რომელმაც და რომლის თანამზრახველებმა შეიძინეს წინათ ახალი ათონის მონასტერი

მიისაკუთრეს და თხოვნის მიუხედავად, იქიდან გამოსვლას არ აპირებენ. რაც შეეხება ბესარიონის მიმართ გაუფრთხილ აბსურდულ ბრალდებებს „მოლაღატეობის“ თაობაზე, ამ შემთხვევაში „დოროთე და ძმანი მისნი“ ორმავე ცინიზმს ეწვევიან: სწორედ ბესარიონმა მიუძღვნა მთელი თავისი მოღვაწეობა მრევლის მდგომარეობის გაუმჯობესებას, ესმარებოდა რიგით აფხაზებს და ხელს უწყობდა ეკონომიკური ბლოკადის სიმძიმეების გადატანას. სხვათა შორის, შორეულ 1992 წელს სწორედ ბესარიონის მცდელობის შედეგად გაიგზავნენ თვითონ დოროთე და ანდრეი მოსკოვში სასწავლებლად...

ის, რაც დღეს ხდება ახალი ათონის მთავარ ტაძარსა და მონასტერში, რომლის რესტავრაციაზე გასული საუკუნის 90-იან წლებში რუსეთის მართლმადიდებელმა ეკლესიამ დიდი თანხები დასხვადასხვა, ან რა დაემართათ მსოფლიოში ცნობილ უნიკალურ ფრესკებს, ზუსტად არავინ იცის. სპეციალისტები შიშობენ, რომ შეიძლება ისინი უკვე შეუქცევად დაზარალებიან, მაგრამ არაფრის გაკეთება არ შეუძლიათ... ეკლესიათაშორისო უთანხმოების გამო.

უნდა ითქვას, რომ აფხაზეთის ტრადიციული მართლმადიდებელი ეკლესია ერთგვარ გაორებულ მდგომარეობაში იმყოფება. ერთი მხრივ, ის ორიენტირებულია მოსკოვის საპატრიარქოზე და მას მხარს მრავალ საკითხში უჭერს, მაგრამ, მეორე მხრივ, იურიდიულად, აფხაზეთის მართლმადიდებელი ეკლესია საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის იურისდიქციის ქვეშაა და ქართული ეკლესიის კანონიკურ საზღვრებში შედის. სხვათა შორის, რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესია აღიარებს ამ

იურისდიქციას და აფხაზურ მრევლს ქართული ეკლესიის ნაწილად თვლის. „დოროთეს და მის ძმებს“ არც რუსული და ქართული ეკლესიების კეთილი ურთიერთობა არ მოსწონთ, მაგრამ ურთიერთგამომრიცხავ განცხადებებს აკეთებენ: ერთი მხრივ, გაჰყვირიან, „ბესარიონი მოსკოვს მიეყიდა და ყველა ეკლესიის ხელში ჩაგდება უნდაო“ და მეორე მხრივ, „მოსკოვს განზრახული აქვს საქართველოს ჯერ აფხაზების სული მიჰყიდოს, შემდეგ კი მთელი აფხაზეთი“.

ახალათონელ „ავტოკეფალისტებს“ მოკლე მახსოვრობა აღმოაჩნდათ და სრულიად დაავიწყდათ, რომ არცთუ დიდი ხნის წინათ ისინი თვითონაც ქართველ ღვთისმსახურებთან „იკვებებოდნენ“ და სრულიად იგნორირებენ იმ ფაქტს, რომ ყოველი მართლმადიდებელი ეკლესიის სტატუსისა და კანონიკური საზღვრების ცვლილება არ შეიძლება ცალმხრივად მოხდეს, ის მხოლოდ დიალოგის მონაწილე ყველა მხარის თანხმობით უნდა განხორციელდეს. სხვათა შორის, სწორედ ამას აკეთებს კონსტანტინოპოლი, რომელიც კანონიკურ საზღვრებს არღვევს. მისგან განსხვავებით, რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესია პატივს სცემს ქართულ მართლმადიდებელ ეკლესიას და მოსკოვის საპატრიარქოს იურისდიქციას აფხაზეთში ცალმხრივად არ ამყარებს.

მაგრამ „აფხაზეთის წმინდა მიტროპოლის“ ლიდერებისთვის ეკლესიურ კანონებს მნიშვნელობა არ აქვთ, ისინი ნაბიჯ-ნაბიჯ არღვევენ აფხაზეთის მართლმადიდებლური ცხოვრების მყიფე ბაზანს და საპატრიარქოებს შორის კონფლიქტის პროვოცირებას ახდენენ. ძნელია, ვერ შეამჩნიო პირადული მოტივი მათ სწრაფვაში. დოროთე (დიმიტრი) დებარს პირადი პრიმიტიული ამბიციების გარდა (სრულფასოვანი ეპისკოპოსობა უნდა!), „თავისი“ აფხაზური ეკლე-

სიის დამოუკიდებლობაც სურს რუსეთისა და საქართველოს ეკლესიებისაგან. მას უნდა, რომ თვითონ განახორციელოს სრულიად ყველა საეკლესიო ფუნქცია, რასაც კონსტანტინოპოლის პატრიარქი ბართლომეოსი გაგებით ეკიდება. ტყუილად კი არ დადიან დოროთე და მისი თანამზრახველები სტამბოლში და ადგილობრივ იერარქებს ხედებიან...

ცნობილი ისტორიკოსი, აღმოსავლეთმცოდნე მიხეილ იაკუშევი შექმნილ ვითარებას ასეთ კომენტარს უკეთებს: „დღეს პირველად დგას „რასკოლნიკებისათვის“ ავტოკეფალიის მიცემის საკითხი, მაგრამ ისინი არც ერთ ეკლესიას არ უღიარებია, თვით ბართლომეოსსაც კი. სამწუხაროდ, იგი იმ ძალების ზეწოლას განიცდის, რომლებიც კონსტანტინოპოლის საპატრიარქოთი მანიპულირებენ“. მიხეილ იაკუშევის ეთანხმება ბესარიონიც, რომლის აზრით, ბართლომეოსის მცდელობას თავისი ხელი-სუფლების მთელი მსოფლიოს მართლმადიდებლებზე გავრცელების მიზნით (ისე, როგორც რომის პაპი კათოლიკეებზე), შეუძლია კატასტროფამდე მიიყვანოს არა მხოლოდ სლავური ხალხები, არამედ მსოფლიო მართლმადიდებლობაც: „ყველა ის გამოწვევა, რომლებიც კონსტანტინოპოლიდან მოდის, ნაკარსახევია ოკეანის იქიდან და პირველ რიგში მიმართულია რუსული მართლმადიდებელი ეკლესიის წინააღმდეგ, მისი ავტორიტეტის დარღვევის მიზნით საერთაშორისო არენაზე“.

ამ მიზნის მისაღწევად კი გამოდგება არა მხოლოდ პატივმოყვარეობა და პირადი ამბიციები, არამედ ყოველი ბიწიერება იმ ადამიანებისა, რომლებიც მზად არიან სხვისი ნება-სურვილის შემსრულებლად, მარიონეტებად იქცნენ გამოცდილ მოთამაშეთა ხელში.

„KPRU“ (რუსეთი)

ბათუმში მსუბუქი ავტომობილი ჯერ მანქანას, შემდეგ კი ბარბანათების ბოს დაეჯახა

ბათუმში, 26 მაისის ქუჩაზე, ავტოსაგზაო შემთხვევა მოხდა. „ჭარის ტელევიზიის“ ინფორმაციით, მსუბუქი ავტომობილი ჯერ მანქანას, შემდეგ კი გარეგანათების ბოს დაეჯახა.

არსებული ინფორმაციით, ავტომობილი სწრაფად მოძრაობდა. შემთხვევის შედეგად დაზიანებულია საავტომობილო გზაზე დამონტაჟებული საგზაო ნიშანი. შინაგან საქმეთა სამინისტროს ცნობით, ავტომობილში მყოფი მგზავრები არ დაშავებულან.

სამეგრელოში ქმისშვილმა ბიძა თოფით მოკლა!!!

შინაგან საქმეთა სამინისტროს სამეგრელო-ზემო სვანეთის პოლიციის დეპარტამენტის თანამშრომლებმა, 1998 წელს დაბადებული ლ.ა. განზრახ მკვლელობის ბრალდებით დააკავეს.

„გამოძიებით დადგინდა, რომ ბრალდებულმა ზუგდიდის რაიონის სოფელ ერგეტაში, ურთიერთშელაპარაკებისას, სანადირო თოფიდან გასროლით დაჭრა ბიძა – 1965 წელს დაბადებული გ.ა., რომელიც ადგილზე გარდაიცვალა.“

სამართალდამცველებმა ლ.ა. ცხელ კვალზე დააკავეს. პოლიციამ დანაშაულის ჩადენის იარაღი – სანადირო თოფი ნივთმტკიცებად ამოიღო“...

გამოძიება განზრახ მკვლელობის ფაქტზე, საქართველოს სსკ-ს 108-ე მუხლით მიმდინარეობს. ჩადენილი დანაშაული 7-დან 15 წლამდე ვადით თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს.

ეკვლეობა ვაჟა-ფშაველას პროსპექტზე

შინაგან საქმეთა სამინისტროს თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის დეტექტივებისა და ვაჟა-ფშაველას სამმართველოების თანამშრომლებმა, ჩატარებული ოპერატიული-სამეგრეო და საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, 1993 წელს დაბადებული გ.ბ. განზრახ მკვლელობის ბრალდებით თბილისში, ცხელ კვალზე დააკავეს. ჩადენილი დანაშაული 7-დან 15 წლამდე ვადით თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს.

გამოძიებით დადგინდა, რომ ბრალდებულმა თბილისში, ვაჟა-ფშაველას ქუჩაზე, დროებით საცხოვრებელ სახლში, ამავე მისამართზე მცხოვრებ ბინის მფლობელს, 1973 წელს დაბადებულ ს.ა.-ს, ცივი იარაღით სასიკვდილო ჭრილობა მიყენა.

პოლიციამ გ.ბ. შემთხვევის ადგილზე დააკავა. მიმდინარეობს აქტიური საგამოძიებო მოქმედებები დანაშაულის მოტივის და სხვა ფაქტობრივი გარემოებების დასადგენად.

32 წლის მამაკაცმა სუსხლსასროლი იარაღით ორი პირი დაჭრა!

შინაგან საქმეთა სამინისტროს თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის დეტექტივებისა და გლდანინაძლადგვის სამმართველოების თანამშრომლებმა, ჩატარებული ინტენსიური ოპერატიული-სამეგრეო და საგამოძიებო ღონისძიებების შედეგად, 1983 წელს დაბადებული დ.ე. განზრახ მკვლელობისა და ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე დაზიანების ბრალდებებით დააკავეს.

ჩადენილი დანაშაული 7-დან 15 წლამდე ვადით თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს.

გამოძიებით დადგინდა, რომ ბრალდებულმა თბილისში, მუხიანის დასახლებაში, წარსულში არსებული კონფლიქტისა და ეჭვიანობის ნიადაგზე, ცეცხლსასროლი იარაღიდან რამდენიმე გასროლით დაჭრა 1985 წელს დაბადებული ნ.ც. და მასთან ერთად მყოფი, 1984 წელს დაბადებულ გ.თ., რის შემდეგაც შემთხვევის ადგილიდან მიიმალა.

ორივე დაჭრილი სასწრაფო სამედიცინო დახმარების ჯგუფებმა დაუყოვნებლივ გადაიყვანეს სამკურნალო დაწესებულებაში, თუმცა ნ.ც. საავადმყოფოში მიყვანისთანავე გარდაიცვალა.

სამართალდამცველებმა დანაშაულის ჩადენის ცეცხლსასროლი იარაღი ნივთმტკიცებად ამოიღეს.

მონოპოლისტი უფრო გვჩაქვს თუ თუთუნია?!

გავლენები და ლობები თამბაქოს ქართულ ბაზარზე

უფილტრო და ფილტრიანი სიგარეტების დაბეგვრის ერთიან რეჟიმში მოქცევასთან დაკავშირებით ბოლო თვეებში, ცალკეულ მედიასაშუალებებში მიზანმიმართული პიარ-კამპანია შეინიშნება. როდესაც მედიასი მსგავსი აქცია იგეგმება, ეს მხოლოდ ერთზე მითითებს — გარკვეულ ლობისტურ ჯგუფს საზოგადოებრივი აზრის შექმნა და ამით ხელისუფლებასზე ზეგავლენის მოხდენა სურს.

იმისათვის, რომ მეტ-ნაკლებად გასაგები გახდეს, ვის რა ინტერესები ამოძრავებს, შევეცდებით, თამბაქოს ბაზარზე შექმნილი სურათი აღვწეროთ — ქართულ ბაზარზე იმპორტიორების სახით ოთხი ძირითადი მოთამაშეა წარმოდგენილი: Philip Morris International, British American Tobacco, Japan Tobacco International და Imperial-Tobacco. გარდა ამისა, არსებობს თამბაქოს ადგილობრივი მწარმოებელი „თბილისის თამბაქოს“ სახით, რომელიც ბაზრის მხოლოდ 10-15%-იან სეგმენტს იკავებს.

თამბაქოს გიგანტი კომპანიები ჯერ კიდევ წინა ხელისუფლების დროს აღმოჩნდნენ სასაბჭოურე პირობებში, როდესაც ლობისტები მმართველ პოლიტიკურ ძალაში შეიძინეს და ადგილობრივი და იმპორტულ თამბაქოს ნაწარმზე აქციზის გადასახადის გათანაბრებას მიაღწიეს.

მაშინ ყოფილი ხელისუფლებამ საკუთარი ქვეყნის ინტერესების იგნორირებით იმპორტიორების სასარგებლო გადანაცვლება მიიღო, ქართველი საზოგადოება კი შეცდომაში შეიყვანა, თითქოს მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციის მოთხოვნებს ასრულებდა.

ხელისუფლების შეცვლის შემდეგ ინერციით გაგრძელდა ეს პროცესი, რადგან მთავრობა, რომელიც ბიზნესის ხელშეწყობის ინიციატივით მოვიდა, მსხვილი იმპორტიორების შევიწროებას არ დაუშვებდა.

როგორც ჩანს, ამით ისარგებლეს ტრანსნაციონალურმა კომპანიებმა, რომლებმაც ბაზრის 100%-ით ათვისება გადაწყვიტეს და დემპინგის მეშვეობით ქართული წარმოების გაძევებას შეეცადნენ. მოგვიანებით აქციზის გაზრდილმა გადასახადმა და, შესაძლოა, ქართული კომპანიის მიერ ატეხილი ხმაურმაც მდგომარეობა რამდენადმე მოანსვრიდა.

აქციზის გადასახადის გაძვირებამ თამბაქოს ბაზარზეც მოახდინა გადათამაშება და დაბალი მსყიდველობითი უნარის მქონე მოსახლეობამ იაფფასიანი სეგმენტში გადაინაცვლა. იმპორტიორებს დღეს უკვე ამ სეგმენტის დასაკუთრებაც სურთ და საინფორმაციო კამპანია, რომელიც წამოიწყეს, სწორედ ამ მიზანს ემსახურება.

ზოგადად, ტრანსნაციონალური კომპანიებისთვის და მხასიათებელია ბაზრის აგრესიული მეთოდებით ათვისება, რაც მთელი მსოფლიოსთვის კარგად არის ცნობილი. იმისათვის, რომ რუსულ ბაზარზე შესულიყვნენ, ისინი კრემლის „მეგაპოლისის“ აქციონერები გახდნენ და ახლა თითქმის მთლიანად აკონტროლებენ ამ უდიდესი ქვეყნის ბაზარს. მათ იგივე მეთოდით დაიპყრეს ყაზახეთის ბაზარი, ანუ დღეს ყველა ტრანსნაციონალური კომპანია რუსული „მეგაპოლისის“ აქციონერია და უდიდესი ფინანსური ნაკადებით კრემლის რეჟიმს ამყარებს.

უამრავ სკანდალში არიან გახვეული სხვა ქვეყნებშიც, მაგალითად, ავსტრალიაში, აფრიკაში — საუბარია ქრთამის მიცემაზე, პოლიტიკოსების მოსყიდვაზე. უფრო მეტიც, ტრანსნაციონალური კომპანიები ყაზახეთში მიგრანტი ბავშვების მონური შრომის გამოყენებაში ამხილეს.

რაც არ უნდა გასაკვირი იყოს, რატომღაც, საქართველოში მსგავსი ფაქტების გახმაურება დიდ სკანდალში არასდროს გადაზარდილა და ასეთ შემთხვევებში საზოგადოება მხოლოდ კულუარული ინფორმაციით იკვებება ხოლმე.

საქართველოში ამ კომპანიებს სხვა სტრატეგია აქვთ არჩეული — ერთი მხრივ, მთავრობას და მოსახლეობას

თავს კეთილისმყოფელ ინვესტორებად აჩვენებენ, ხოლო, მეორე მხრივ, ცდილობენ, ჩინოვნიკების მოსყიდვით საკუთარი პოლიტიკა უხმაუროდ გაატარონ.

მედიაში არაერთხელ გავრცელდა ინფორმაცია, რომ კვირიკაშვილის მინისტრთა კაბინეტის წევრი დიმიტრი ქუშიშვილი იმ ტრანსნაციონალურ კომპანიებს ლობირებდა, რომელთაც ქართული წარმოების ბედი დიდად არ ანალღვებდათ.

თამბაქოს პროდუქციის ქართულ წარმოებაზე ბაზრის საკმაოდ მცირე ნაწილი მოდის, 85%-ზე მეტს მულტინაციონალური კომპანიები ინაწილებენ. ლოგიკურად, იმპორტიორებს დიდ კონკურენციას არ უნდა უწევდეს მათთან შედარებით საკმაოდ მცირე სეგმენტის მფლობელი ადგილობრივი წარმოება, მაგრამ, როგორც ჩანს, მთავარი ბიზნესსტრატეგიაა — სრულად აითვისონ ყველა ის ბაზარი, სადაც არიან წარმოდგენილი. სწორედ ამ სტრატეგიის ტექნიკურ მხარეს აგვარებენ მათი ადგილობრივი წარმომადგენლები. საქმე ისაა, რომ ადგილობრივი მენეჯერები ბაზრის სეგმენტის ზრდის პროპორციულად საკმაოდ დიდ პრემიებსა და ბონუსებს იღებენ, ხოლო ბაზრის შემცირებასთან ერთად პრემიები აკლდებათ — ამიტომაც ცდილობენ ყველას მოსყიდვას. მარტივი ენით რომ ვთქვათ, საქართველოში ტრანსნაციონალური კომპანიების წარმომადგენლობას საკუთარი ინტერესები ამოძრავებს და მითია მათი შეშფოთება, თითქოს უფილტრო სიგარეტის დაბალგანაკვეთური დაბეგვრით საქართველოს ბიუჯეტი დიდ თანხებს კარგავს.

საინტერესოა, რომ ამ კომპანიებმა საქართველოს ყველა ხელისუფლების დროს მოახერხეს საკმაოდ საინტერესო სქემების აწყობა. მაგალითად, „ბრიტიშ-ამერიკან თობაქოს“ პროდუქციას ბაზარზე ოპერირებას უწევს კიდევ ერთი კომპანია — „თ ენ დ რ დისტრიბუშენი“. თავიდან მის 70%-ს ბიზნესმენი თემურ ჭყონია ფლობდა, ხოლო აქციების 30%-იან პაკეტს ექსპრემიერ გიორგი კვირიკაშვილის მეგობარი რაფიელ სურამელაშვილი. მოულოდნელად ჭყონიამ წილი დათმო და კომპანიის მფლობელი ახლა მხოლოდ სურამელაშვილია.

ერთი შეხედვით ჩვეულებრივი ისტორიაა, თუმცა, როგორც მედიაში გავრცელდა ინფორმაცია, სურამელაშვილი ტრანსნაციონალური კომპანიების შუამავალი გახდა კვირიკაშვილის მთავრობასთან. ალბათ, იმისი მტკიცებულების მოპოვება ადვილი არ იქნება, ეს ლობიზმი კორუფციაში გადაიზარდა თუ არა და მართლაც მიჰქონდა თუ არა სურამელაშვილს ჩემოდნებით ტრანსნაციონალური კომპანიების „მადლიერება“ ქუშიშვილთან, მაგრამ სათანადო დაინტერესების შემთხვევაში შეუძლებელი არაფერია და ყველაფრის გარკვევა შეიძლება.

ამ და სხვა მსგავსი ინფორმაციების გაფონდის შემდეგ იმის ნაცვლად, რომ ხმაური ატეხილიყო და მომავალი მთავრობების კორუფციისკენ მიდრეკილების ერთგვარი პრევენცია მომხდარიყო, ვნახეთ, როგორ ჩუმად გააცილეს კვირიკაშვილის მთავრობა და დღემდე უცნობია, რა გახდა მასთან დამშვიდობების რეალური მიზეზი, თუმცა, ეს სხვა თემაა.

რაც შეეხება მსხვილ იმპორტიორებს, უნდა ვივარაუდოთ, რომ ამ ეტაპზე მთავრობასთან საკუთარი ინტერესების კულისებში გატარების პერსპექტივას ნაკლებად ხედავენ და სწორედ ამიტომ, სხვა მეთოდებით იბრძვიან ადგილობრივი წარმოების წინააღმდეგ.

სქემა, რასაც თვალს ვადევნებთ ბოლო პერიოდში, ასე გამოიყურება: მაგალითად, ზოგერთი ექსპერტი აცხადებს, რომ თურმე საგადასახადო კოდექსში ხარვეზი არსებობს; შემდეგ, როგორც მოსალოდნელი იყო, ყურნალისტები ფინანსთა მინისტრს ეკითხებიან, სწორდება თუ არა ეს ხარვეზი და ისიც პასუხობს, რომ საკითხს ექსპერტები სწავლობენ. ამის შემდეგ იმპორტიორები უკვე ღიად ითხოვენ ფილტრიან და უფილტრო სიგარეტზე აქციზის გადასახადის გათანაბრებას და ისევ თავიანთ კომპანიებში დასაქმებული ექსპერტების მეშვეობით ცდილობენ, თითქოს ნეიტრალური პოზიცია მიანოლონ საზოგადოებას იმის თაობაზე, რომ უსამართლობა თამბაქოს სხვადასხვა ნაწარმზე დაბეგვრის სხვადასხვა რეჟიმში ვრცელდებოდა და ა.შ.

იმპორტიორების მხრიდან იმისი მცდელობაც შეინიშნება, რომ ცნება უფილტრო სიგარეტი საერთოდ გაქრეს ქართული სინამდვილიდან. ცხადია, ეს პროცესი აქ არ დასრულდება და გაგრძელდება ექნება, თუმცა, მნიშვნელოვანია, რამდენად შეძლებს საქართველოს ხელისუფლება საკუთარი ქვეყნის ინტერესების დაცვას, რამდენად გაუწევს ანგარიშს, ერთი მხრივ, სოციალურად მძიმე მდგომარეობაში მყოფ ხალხს, რომელსაც ძვირი პროდუქტის შექმნის უნარი არ შესწევს, მეორე მხრივ, ადგილობრივი წარმოებას, სადაც ეს ხალხია დასაქმებული.

ქართულ მეზღაპრებს თურქები სხელვასო დაპალიანებას აუნაზღაპრებენ

27 ნოემბერს ბათუმში ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს ადმინისტრაციულ შენობაში გაიმართა შეხვედრა გემ „ალიჯან კარტალი“-ს ეკიპაჟის ქართველ წევრებთან. შეხვედრას დაესწრნენ მხარეები, რომლებიც გემის ქართველი მეზღაპრებისთვის სახელფასო დავალიანების ანაზღაურების საკითხთან დაკავშირებით მოლაპარაკებებში იყვნენ ჩართულები. შეხვედრაში მონაწილეობდნენ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს დირექტორის მოადგილე ივანე აბაშიძე, აჭარის არ. მთავრობის საერთაშორისო ურთიერთობების დეპარტამენტის უფროსი ალექსანდრე დავითაძე და საქართველოს მეზღაპრთა პროფკავშირის თავმჯდომარე ანატოლი ჩიჯავაძე.

გემი „ალიჯან კარტალი“ სხვადასხვა პრობლემების გამო 2018 წლის ივლისიდან დღემდე ბათუმის ნავსადგურში დგას. თურქეთის რესპუბლიკის მოქალაქე თვეების განმავლობაში არ უხდიდა სახელფასო დავალიანებას ეკიპაჟის წევრებს.

საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო პირველივე დღეებიდან აქტიურ მონაწილეობას იღებს მეზღაპრთა სახელფასო დავალიანების საკითხის მოგვარების პროცესში. გემთმფლობელთან მოლაპარაკებებში სააგენტოსთან ერთად მონაწილეობას იღებდნენ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო, აჭარის ა.მთავრობა და საქართველოს მეზღაპრთა პროფკავშირები. ჩართული მხარეების აქტიურობის შედეგად 26 ნოემბერს მიღწეულ იქნა შეთანხმება და გემის მფლობელი მეზღაპრებს სახელფასო დავალიანებას შეთანხმების პირობების შესაბამისად აუნაზღაურებს.

ქახეთის არცერთ მუნიციპალიტეტს განაშენიანების გენერალური გეგმა არა აქვს

ფოტობრაზში გიორგი ბეჟანიშვილი თელავში ცხოვრობს, ქალაქის ფოტოებს თითქმის ყოველდღე იღებს და ნებისმიერ ინფრასტრუქტურულ ცვლილებაზე მაშინვე ამჩნევს. გიორგი ამბობს, რომ მართალია, თელავში ისეთი ქაოსური მშენებლობები არ არის, როგორც, მაგალითად, თბილისსა და ბათუმში, თუმცა ქალაქის ინდუსტრიული ნაწილის განაშენიანება არ მოხერხდა. მაგალითად, მოჰყავს თელავის ბაზრის მიმდებარე ტერიტორია, სადაც მისი აზრით, ავტომანქანების სადგომი უნდა არსებობდეს, ამის ნაცვლად კი საოფისე ფართები შენდება.

თელავის განაშენიანების გენერალურ გეგმაზე მუშაობა ჯერ კიდევ 2015 წელს დაიწყო. პროცესში ჩართეს შტუტგარტის უნივერსიტეტის 15-კაციანი ჯგუფიც. თელავის მერი შოთა ნარეკლიშვილი ამბობს, რომ მუშაობის პროცესი დასკვნით ეტაპზეა და დოკუმენტი, საგარეუდოდ, მზად იქნება ამ წლის ბოლოსთვის. მერის ინფორმაციით, პროცესში ჩართულია საქართველოს ეკონომიკის სამინისტრო. თელავის განაშენიანების გენერალურ გეგმაში დეტალურად უნდა გაიწეროს მშენებლობის სტანდარტები, პროცედურები და ქალაქის განაშენიანების ყველა ასპექტი.

კახეთის რეგიონში, სადაც განაშენიანების გენერალური გეგმა არცერთ მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია, მშენებლობები ძირითადად, ქაოსურად მიმდინარეობს. ეს ტენდენცია მიუღებელია ადგილობრივი მოსახლეობის არცთუ მცირე ნაწილისთვის. რადიო „თავისუფლების“ მიერ გამოკითხული რესპონდენტები ამბობენ, რომ სპეციალისტების მონაწილეობით უნდა დაიგეგმოს არა მხოლოდ მუნიციპალური ცენტრების, არამედ სოფლების განაშენიანება. გენერალური გეგმის არსებობას აუცილებლად მიიჩნევენ თვითმმართველობების ხელმძღვანელებიც, თუმცა, იმასაც ამბობენ, რომ მსგავსი დოკუმენტის მომზადება 200-300 ათასი ლარი ჯდება და დონორი ორგანიზაციების დახმარების გარეშე, ეს შეუძლებელი იქნება.

გიორგი ალადაშვილი

ვითარება

ჩვენი ჭეჭყვი ბარათს გაპიტანეთ!

ამ დღეებში გულისტკივილით გაუწყვეთ ქართველ კიბონიანთა კრახის შესახებ იაპონიის გრანდ-სლემზე, სადაც რვა „ჯვაროსანმა“ უმედლოდ დაასრულა ასპარეზობა. გაოცებისგან მხრებს ვიჩეჩავდით ძიუდოს სამშობლოდან მოსული ინფორმაციის გამოც, რომლის თანახმადაც, თურმე, სუთი ჩვენებური ტრავმირებული გასულა ტატამზე.

როგორც ირკვევა, აღნიშნულ ეპიდემიას სამარცხვინო მიზეზი ჰქონია – „ტელევიზიის“ გადაცემა „ქრონიკის“ ცნობით, ჩვენი სახელოვანი ფალანგები ერთმანეთს დარევიან! უფრო მეტიც, ჩვენმა კოლეგებმა კონფლიქტის მონაწილეთა სავარაუდო სიაც გაასაჯაროვეს. კერძოდ, გუნდის ძირითადი ბირთვი შავდათუაშვილსა და მარგველაშვილს დაპირისპირებია, ხოლო თუშუშვილი განზე გამდგარა.

სამწუხაროდ, გამართლდა ვარაუდი, რომ ეროვნული ფედერაციის ახალი პრეზიდენტის ირაკლი ათაბეგიშვილის არჩევა მხოლოდ დროებით თუ ჩააცხრობდა ემოციებს და ქართულ ძიუდოში არსებულ განხეთქილებას მოვლენათა სკანდალური განვითარება მაღლევ მოჰყვებოდა. დასაბნელება რომ არ შევმცდარვართ.

საინტერესოა, იაპონური გარჩევა საარჩევნო ციკბ-ცხელების გამოძახილს უკავშირდება თუ არა – ჩვენში ხომ ყველაფერი პოლიტიკითაა ნაზარდოები.

კობა კობახიძე

ჩვენიოთა გალერა

საბარტოველს ჩემპიონთა გალერეას მეცხრე გვირგვინოსანი შეემატა. ესაა „საბურთალო“, რომელმაც ბრწყინვალედ წარმართა მთელი სეზონი და ფინიშამდე სამი ტურით ადრე ყველასთვის მიუწვდომელი შეიქნა.

ტრიუმფის ჟამს განსაკუთრებული მაღლიერებით ვიხსენიებთ კლუბის დამფუძნებლებს – ქართლოს ჭუმბურიძესა და დავით პეტრიაშვილს, რომლებიც, სამწუხაროდ, ნაადრევად გახდნენ უკვადავების ბინადარი. ვიმედოვნებთ, საბურთალოელთა პრეზიდენტის ტარიელ ხეჩიკაშვილისა და გუნდის მთავარი მწვრთნელის გიორგი ჭიბრიშვილის სამაგალითო თანამშრომლობა წარმატებით გაგრძელდება საერთაშორისო სარბიელზეც – გაისად ხომ ბიჭებს დებიუტი ელით ჩემპიონთა ლიგაში.

დავძენთ, რომ აქამდე ეროვნული ლიგის გამარჯვებულები იყვნენ თბილისის „დინამო“, ქუთაისის „ტორპედო“, დედაქალაქის „ვიტ ჯორჯია“, ბოლნისის „სიონი“, რუსთავის „ოლიმპი“, გორის „დილა“, „სამტრედია“ და „ზესტაფონი“.

ეს სეზონი „საბურთალოსი“!

რაც შეეხება „ოქროს მატჩს“, მას მიხეილ მესხის სახელობის სტადიონის თითქმის ცარიელმა ტრიბუნებმა და რამდენიმე დღის წინათ გამართული სარაგბო შეხვედრის გამო გაპარტახებული მინდორმა უმასპინძლა თბილისის „დინამოსთან“.

მართალია, ანგარიში რუხაიას ფლანგური ჩანოდევის შემდეგ დინამოელთა ბომბარდირმა ზივზივადემ გახსნა, მაგრამ ვაგნერის სახით მეტოქეს მალევე მოევიდნა მხსნელი, რომელმაც ჯერ პენალტი მოუტანა პარტნიორებს (იგი კობრეიძემ

გამოიყენა), ხოლო შემდეგ მეკარე სიკაჩთან პირისპირ დარჩენილმა ელევანტური დარტყმით გაიტანა გადამწყვეტი ბურთი – 2:1.

მოკლევ, ვულოცავთ „საბურთალოს“!

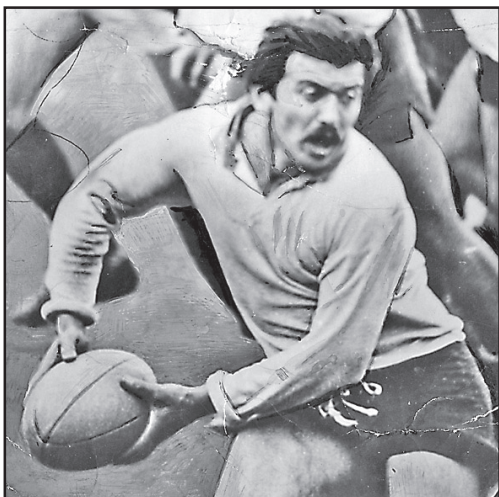
გიორგი შოთაძე

სანთელი

ოპალური ბურთის ლეგენდა

სეზონში კარგ მომავალს უწინასწარმეტყველებდნენ. ვინ იცის, როგორ წარმოებოდა მისი სასპორტო კარიერა, ერთი შემთხვევა რომ არა: სკოლის დამთავრების შემდეგ 1968 წელს დავით კილასონია თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკის ფაკულტეტის სტუდენტი გახდა. ახლო მეგობარმა – ირაკლი გელოვანმა (ისინი ერთ ეზოში ცხოვრობდნენ) ერთხელ სტუდენტულ სტადიონზე წაიყვანა, სადაც თსუ-ს მორაგბეთა გუნდი ვარჯიშობდა სანდრო მელითაურის ხელმძღვანელობით. უნივერსიტეტელებს ავად გაუხდათ ერთი მორაგბე – შიო ვასაძე. მწვრთნელმა უცხო ყმაწვილი შეათვალიერა და ორ ნომრად დააყენა – ფართო მხრები გაქვს და შერკინებაში ივარგებო.

თნელმა ნოდარ ყიფიანმა გუნდში მიიწვია. 1970 წელს დავით კილასონია, საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატის ყველაზე უმცროსი მონაწილე, ახალგაზრდა მორაგბეთა შორის საუკეთესოდ აღიარეს. ორი წლის შემდეგ „ლოკომოტივის“ შემადგენლობაში საკავშირო ჩემპიონატის ბრინჯაოს მედალი ხვდა და სპორტის ოსტატი გახდა. 1973 წელს საკავშირო ახალგაზრ-

დულ გუნდში, ორი წლის მერე კი საბჭოთა კავშირის მთავარ ნაკრებში მიიწვიეს. ოთხი წელიწადი იცავდა მის ღირსებას. 1978 წელს, როცა „ლოკომოტივმა“ საკავშირო თასი და საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატის ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა, გუნდმა მთელი სეზონის განმავლობაში 197 ქულა მოაგროვა, საიდანაც 108 ქულა დავით კილასონიას წილად მოდიოდა. იმავე წელს საბჭოთა კავშირის ნაკრებმა, რომლის შემადგენლობაშიც ქართველმა მორაგბემ 22 ოფიციალური მატჩი ჩაატარა, ევროპის ჩემპიონატში მესამე ადგილი დაიკავა.

დავით კილასონიამ თავი გამოიჩინა, როგორც დიდმა ორგანიზატორმა: საქართველოს სპორტკომიტეტში მისი სახელმწიფო მწვრთნელობისას საქართველოს რაგბის „ოქროს ხანა“ ედგა: საბჭოთა კავშირის

ჩემპიონატის უმაღლეს ლიგაში ჩვენი ქვეყნის სამი გუნდი მონაწილეობდა – ქუთაისის „აია“, თბილისის „ლოკომოტივი“ და „შვედლენი“. რიონისპირელებმა ზედიზედ სამჯერ საკავშირო ჩემპიონატის ოქროს მედლები დაიმსახურეს. კილასონიას სახელს უკავშირდება ფიზკულტურის ინსტიტუტში რაგბის სპეციალობის გახსნა. მისი ინიციატივით დაფუძნდა რაგბის ჯგუფები სხვადასხვა ქალაქსა და რაიონში.

ქართული სპორტის ისტორიაში პირველად დავით კილასონიას ინიციატივით ჩამოყალიბდა ჩვენი ქვეყნის ეროვნული ნაკრები, რომელმაც 1989 წლის 12 სექტემბერს ქუთაისში ზიმბაბვეს ეროვნულ გუნდთან პირველი საერთაშორისო ტესტმატჩი გამართა. დააარსა რაგბის მუზეუმი, ჩვენი ეროვნული საუნჯე ლელო გაათანამედროვა და საქართველოს ლელობურთის ფედერაცია დააფუძნა.

ვინ იცის, კიდევ რამდენი რამ დარჩა განუხორციელებელი, რადგან ორთვიანი მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ ქართული რაგბის ლეგენდა – 67 წლის დავით კილასონია 24 ნოემბერს გარდაიცვალა.

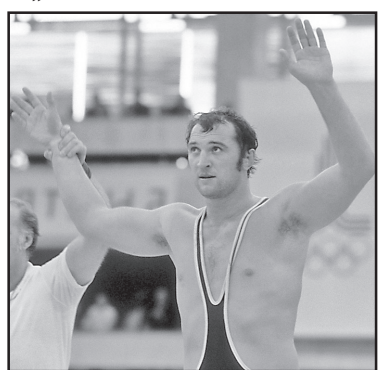
ლემო ცინცაძე

სოსლან ანდიაში

საჭიდაუ საშფარო კიდევ ერთი ლეგენდა დაკარგა – ხანგრძლივი ავადმყოფობის შემდეგ 66 წლისა გარდაიცვალა ქართველ ფალანგთა ერთგული ოსი მეგობარი, ორგზის ოლიმპიური, ოსტატის მსოფლიო, სამგზის ევროპისა და შვიდგზის საბჭოთა კავშირის ჩემპიონი სოსლან ანდიაში.

ხალხის დიდოსტატმა საკუთარი ღირსებები მეცნიერებასა და პოლიტიკაშიც წარმატებით წარმოაჩინა. ალბათ, ამიტომაცაა, მას გულისტკივლით რომ ეთხოვებინა არა მარტო სამშობლოში და არა მარტო სპორტული სამშობლოში წერებო...

„სა“ სპორტის რედაქცია

გაკლენები და ლობები თამბაქოს ქართულ გაზარება

(მისტრა გვარდიან) ტიორს საქართველოს პატრიოტობას ნამდვილად ვერავინ მოსთხოვს და ვალდებულებაც არ არის ადგილობრივი წარმოების ბედზე იფიქროს, მაგრამ უნდა არსებობდეს ხელისუფლება, რომელიც საკუთარი ქვეყნის ინტერესებს დაიცავს, ისე, მაგალითად, როგორც უკრაინის ხელისუფლებამ წაუყენა მათ საკუთარი პირობები და დღეს სწო-

უკვე აღარ ჩანს იმის მიუხედავად, რომ აღნიშნული იდეით თვით ბიძინა ივანიშვილი დაინტერესდა და ინვესტირებაც საკუთარ თავზე აიღო. მოახერხებს თუ არა თამბაქოს ქართული წარმოება ამ შემთხვევაში თავის დაცვას, ძნელი სათქმელია, მით უმეტეს, რომ მედიით გამუდმებით მიმდინარეობს ამ თემის წამოწევა, რისი ინიციატორიც სწორედ დიმიტრი ქუშიშვილია.

რედ ამ კომპანიების მიერ უკრაინაში აშენებულ ქარხნებში წარმოებული თამბაქოთი მარაგდება საქართველო. როგორი გავლენები აქვთ ტრანსნაციონალურ კომპანიებს, „ომეგა ფაუნდაციონ“ დაკავშირებული სკანდალის შემთხვევამაც დაგვანახა, როდესაც თამბაქოს ნედლეულის ადგილობრივი წარმოების იდეა პროექტად კი იქცა, მაგრამ, როგორც აღმოჩნდა, „ფილიპ მორისის“ ჩარევის შედეგად ჩაიშალა. ითქვა, რომ ერთ-ერთმა პოტენციურმა კომპანიონმა პროექტი გაყიდა. ასეა თუ ისე, ახლო მომავალში მსგავსი წარმოების შექმნის პერსპექტივა

გეგმავენ თუ არა თამბაქოს დაბეგვრის რეჟიმის ცვლილებას, პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო და დარგობრივი ეკონომიკის კომიტეტები ინფორმაციას არ ფლობენ. რაც შეეხება ფინანსთა მინისტრს, ივანე მაჭავარიანის განცხადებით, სამინისტრო ექსპერტებთან ერთად თამბაქოს ადგილობრივი წარმოების მიერ ფილტრიანი სიგარეტის უფილტროდ გასაღების საკითხს სწავლობს. „ჩვენ განვიხილავთ ამ საკითხს და კანონის ფარგლებში მოვიქცევით. თუ ექვემდებარება აქციზი გათანაბრებას – გავათანაბრებთ. ამაზე მუშაობს შესაბამისი

ჯგუფი, მათ შორის ექსპერტები, როგორც სამინისტროს შიგნით ისე სხვა უწყებებთან ერთად და მოვიქცევით ისე, როგორც კანონს შეესაბამება“, – განაცხადა ფინანსთა მინისტრმა.

შემოსავლების სამსახურის ინფორმაციით, ამგვარი კანონპროექტი განსახილველად შეტანილი არ არის, მაგრამ მზადდება თუ არა შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებები, ინფორმაცია არ გააჩნიათ. თუ გავითვალისწინებთ, რომ ტრანსნაციონალური კომპანიები გლობალური მიზნებისაკენ სწრაფვის პროცესში ახერხებენ ეროვნული მთავრობების ძალაუფლების დაძვლებას და პირდაპირ და ირიბად მონაწილეობენ მსოფლიო პოლიტიკურ პროცესებში, საქართველოს ეროვნული ინტერესების გვერდის ავლაში დიდი ძალისხმევის დახარჯვა არც მოუწევთ. თუმცა, ასეთ შემთხვევაში ხელისუფლებას მკვეთრი პასუხი უნდა გააჩნდეს, აპირებს თუ არა ეროვნული წარმოების ხელშეწყობას და ეს ხელშეწყობა რაში გამოიხატება.

სხვათა შორის, მამუკა ბახტაძე, როდესაც პრემიერობისთვის ემზადებოდა, საკუთარი პოზიციის პრეზენტაციისას აცხადებდა, რომ მზად არის, ტრანსნაციონალურ კომპანიებს ყველანაირი შეღავათი გაუწიოს იმ შემთხვევაში, თუ ისინი შემოვლენ საქართველოში, გახსნიან წარმომადგენლობებს, ააშენებენ სანარმოებს და სამუშაო ადგილებს შექმნიან. კარგი იქნებოდა, ეს მიდგომა თამბაქოს მსხვილ იმპორტიორებზეც გავრცელებულიყო – მათ უამრავი სანარმო შექმნის იმ ქვეყნებში სადაც ოპორტუნებს – უკრაინაში, რუსეთში, თურქეთში, ბელარუსში და ა.შ. საქართველოში კი ამ პოლიტიკის ნაცვლად ბაზრის სრული მონოპოლიზაციის მცდელობას უკვე მერამდენედ ვაძევებთ თვალს.

მარიამ თოღაძე

სულთათნა

ამირან შალიკაშვილი

ქართულ სასცენო ხელოვნებას რეფორმატორთა კოჰორტის ბრწყინვალე წარმომადგენელი ამირან შალიკაშვილიც ამშვენებდა. მას უფალმა უდიდესი მისია – პანტომიმის თეატრის შექმნა და ხანგრძლივად გაძლოდა დააკისრა. სიამაყით უნდა ითქვას, რომ, მიუხედავად მრავალი დაბრკოლებისა და სმალამოღებული ბრძოლისა, იგი გამარჯვებული შეუერთდა ზეციურ საქართველოს. ღირსეულ მამულიშვილს გაისად 80 წელი შეუსრულდებოდა.

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქცია თანაგრძნობას უცხადებს განსვენებულის ოჯახსა და სრულიად საქართველოს.

სანთელი

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო ღრმა მწუხარებას გამოთქვამენ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის, ბატონი დავით გვაძაბიას ძმის

ჯაპარ გვაძაბიას

გარდაცვალების გამო და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

სსოვნა

ინსტიტუტი „საქგზამეცნიერება“ ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა ინსტიტუტის ღვაწლმოსილი თანამშრომელი, ერთ-ერთი განყოფილების ხელმძღვანელი

ოთარ ქანთარია

და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახსა და სანათესავოს.

თანამედროვე ტექნოლოგიები

შარშან დეკემბერში ჩინეთში გამართულ ინტერნეტის მართვის საკითხებისადმი მიძღვნილ მსოფლიო კონფერენციაზე საქვეყნოდ ცნობილი „კასპერსკის ლაბორატორიის“ დამფუძნებელმა **ევგენი კასპერსკიმ** შოკისმომგვრელი ციფრები მოიყვანა: ბოლო ერთი წლის განმავლობაში დაახლოებით 90 მილიონი მათგან პრაქტიკულად გაჩნდა. მთლიანად კი მსოფლიო ქსელში კომპიუტერებს უკვე 500 მილიონი ვირუსი აავადებს, რომლებსაც ათასობით „ვირუსოლოგი“ ებრძვის. არადა, მათი წარმოშობა ჯერ კიდევ 1949 წელს პროგრამირების ერთ-ერთმა პირველმა გზამკვლევა **ჯონ ფონ ნეიმანმა** იწინასწარმეტყველა.

დღესდღეობით ცოტა ვინმეს ახსოვს, თუ როგორ იყო პირველი ელექტროგამოთვლითი მანქანები, რომლებიც, თანამედროვე კომპიუტერებთან შედარებით, ჭეშმარიტად რკინის ურჩხულებს უფრო წარმოადგენდნენ. პროგრამირების იმდროინდელი მეთოდები უფრო სერიოზულ მათემატიკურ კვლევებს წარმოადგენდნენ, ვირუსები კი კომპიუტერის პირველი გენიოსის სპეციალისტების მეგობრული ხუმრობების შედეგად გაჩნდნენ. ამერიკელმა სკოლის მოსწავლემ **კრის თავარესმა**, რომელიც 512 ბაიტის სიმძლავრის კომპიუტერზე მუშაობდა (ამდენს ამჟამად მობილურ ტელეფონში სამი სმს-შეტყობინება იკავებს), სახუმარო პროგრამა „ნამცხვრის ურჩხული“ მოიგონა, რომელსაც დროდადრო მონიტორის ეკრანზე მოთხოვნა გამოჰქონდა: „მომეცი ნამცხვარი!“, რის შემდეგაც ეკრანი იბლოკებოდა, სანამ ოპერატორი სიტყვა „ნამცხვარს“ არ შეიყვანდა. მერე და მერე ასეთი „ხუმრობები“ სულ უფრო მეტად დაიხვეწა. მსოფლიოში პირველი ჰაკერები კი ორეგონის შტატის სტუდენტები **სტივ ჯობსი** და **სტივ ვოზნიაკი** გახდნენ. მათ ხელსაწყო გამოიგონეს, რომლის მეშვეობით სტუდენტური კამპუსიდან უფასოდ მსოფლიოს ნებისმიერ ნერტილი შიიძლებოდა დარეკვა. ამის გარდა, მათ კიდევ არაერთი „სახუმარო“ პროექტი განახორციელეს, შემდეგ კი კომპანია „ეფლი“ შექმნეს, რომლის ჩაკბენილი ვაშლით დამშვენებული კომპიუტერები დღეს მსოფლიოს ყველა კუთხეში მუშაობენ. სტანდარტული პროგრამული უზრუნველყოფის გარდა, ხულიგანმა გენიოსებმა „ვანდალების“ მთელი ჯარიც შექმნეს, რომლებიც იმ მომხმარებელთა მონაცემებს ანადგურებდნენ, რომლებიც „ვაშლიან“ კომპიუტერებზე მუქთად

ნამსხვარე... კომპიუტერისტის

მუშაობას ცდილობდნენ. 1984 წელს კი უსაფრთხოების საკითხებისადმი მიძღვნილ კონფერენციაზე ამ პროგრამებს „ვირუსები“ ეწოდა. 80-იან წლებში ასეთი პროგრამების ოდენობა ორ ათეულამდე ვერ აღწევდა, მაგრამ ინტერნეტის შექმნის შემდეგ, ვირუსების რიცხოვნობამ გეომეტრიული პროგრესიით იმატა. მათ შემქმნელებს კი „ჰაკერები“ შეარქვეს. ამერიკაში თავი გამოიჩინა კორნელის უნივერსიტეტის ასპირანტმა **რობერტ მორისმა**, რომლის შექმნილი ვირუსი ისტორიაში პირველი ქსელური „ჭიაცელის“ სახელწოდებით შევიდა. 1988 წლის ნოემბერში მხოლოდ ერთ დღეში მან, ექვსი ათასი კომპიუტერის მპარალიზებით, 100 მილიონი დოლარის ზარალი გამოიწვია. მართალია, რობერტ მორისმა თავისი საქციელი მოინანია, მაგრამ მის მიერ კომპიუტერული ვირუსების გავრცელების ხერხი ყველასათვის ხელმი-

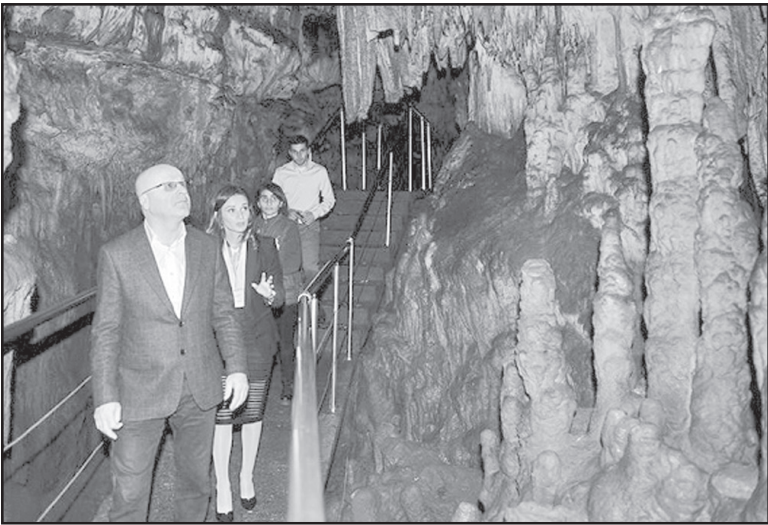
სანვდომი გახდა, რის შემდეგაც „ჭიაცელები“ კომპიუტერებს ისე თავხედურად უტყვენ, რომ მათთან შედარებით კალიებისა და ფაროსანას შემოსევები ბავშვურ ანცობას უფრო ჰგავს.

მე-20 და 21-ე საუკუნეების მიჯნაზე სახელმწიფოთა პოლიტიკურმა ლიდერებმა ერთმანეთის ჰაკერული შეტევების ბრალდებების მთელი სერია წაუყენეს. მაგალითად, 1998 წელს მანამდე უცნობმა ვირუსმა აშშ-ის მთავრობისა და სამხედრო უწყებების ხუთი ასეული კომპიუტერი დაავირუსა, რაშიც უმაღლესი დადასტურებული, რომელიც სადამ ჰუსეინის მმართველობის დროს ამერიკული დემოკრატიის ნომერ პირველ მტრად იყო შერაცხილი.

ამ დროისთვის მსოფლიოს პრაქტიკულად ყველა ქვეყანაში ინფორმაციის დაცვის საკმაოდ ეფექტიანი ქვედანაყოფები იყო შექმნილი, ამდენად დამნაშავეთა დადგენა ამერიკელმა კიბერ-პინკერტონებმა მალევე შეძლეს, თუმცა კი ისინი არა ბალდადებები და საერთოდ, არა ახლოაღმოსავლეთელი ტერორისტები, არამედ კალიფორნიელი მოზარდები აღმოჩნდნენ.

კომპიუტერული უსაფრთხოებისთვის დიდი ყურადღების დათმობა მე-20 საუკუნის მინურულს მას შემდეგ დაიწყო, რაც ვირუსი „მელისა“ გაჩნდა, ამის შემდეგ ანტივირუსული პროგრამების ფართოდ დაწერგვა დაიწყო. თუმცა ისიცაა, რომ დამნაშავეს მენტალიტეტის მქონე ჰაკერები არ ცხრებიან: „კასპერსკის ლაბორატორიის“ ექსპერტებმა უკვე აღმოაჩინეს ვირუსი, რომელსაც მომხმარებელთა ვირტუალური საფულებიდან კრიპტოვალუტის ამოცლა შეუძლია: ის ფულს მაშინ იპარავს, როცა პატრონს ერთი საფულიდან მეორეში გადააქვს, რა დროსაც გადაირიცხვის ადრესატის მისამართს საკუთარი ცვლის. ბუნებრივია, რომ ანტივირუსული პროგრამების შექმნის ტექნოლოგია დიდად გასაიდუმლოებულია, თანაც ხუმრობით იმასაც ამბობენ, რომ, თუ რომელიმე წარმატებულ IT-კომპანიის ერთ ქვედანაყოფში ვირუსებს ქმნიან, მეორეში უკვე ანტივირუსზე მუშაობენ.

შედეგად, ბიზნესი ჯერჯერობით დიდად წარმატებულია...
**მოამზადა
ოთარ ტურაბაულიძემ**

თერჯოლაში ნაპენახევის მღვიმე გაიხსნა

ბარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ და-
ცული ტერიტორიების სააგენტოსა და თერჯოლის მუნიციპალიტეტის
მერიის ორგანიზებით თერჯოლაში ნაპენახევის მღვიმე ახალი ეკო-
ტურისტული ინფრასტრუქტურით გაიხსნა.

ადგილზე აშენდა ვიზიტორთა ცენტრი, კაფეტერია და სუვენ-
ირების მაღაზია. ასევე გამოიყო საგანმანათლებლო სივრცე. მღვი-
მეში დამონტაჟდა თანამედროვე განათების სისტემა და მოწყობილი
ეკოტურისტული ბილიკი. ინფრასტრუქტურული პროექტი საქარ-
თველოს ბიუჯეტიდან 980 000 ლარით იყო დაფინანსებული.

გახსნის ოფიციალურ ღონისძიებას ადგილობრივი მოსახლე-
ობა ესწრებოდა. მათ სიტყვით გარემოს დაცვისა და სოფლის მე-
ურნეობის სამინისტროს, დაცული ტერიტორიების სააგენტოს
და ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლებმა მი-
მართეს და რეგიონში ეკოტურისტული ობიექტის არსებობის
მნიშვნელობაზე ისაუბრეს. ნაპენახევის მღვიმე განსხვავებული
და ლამაზი ფორმის სტალაგმიტებით, სტალაგნატებითა და სტა-
ლაქტიტებით გამოირჩეული 250 მეტრის სიგრძის ორსართულიანი
და 4-დარბაზიანი მღვიმეა, რომელიც 80-იან წლებში ვიზიტო-
რებში პოპულარობით სარგებლობდა, თუმცა მოგვიანებით ინ-
ფრასტრუქტურის წყობიდან გამოსვლის გამო ტურისტებისთ-
ვის დაიკეტა.

სოფო ხალვაში - ბათუმის მერიის მოადგილე

ცნობილი მომღერალი სოფო ხალვა-
ში ბათუმის მერის მოადგილედ დაინიშნა.
ინფორმაცია აჭარის საზოგადოებრივმა
მაუწყებელმა გაავრცელა.

სოფო ხალვაში დაიბადა 1986 წლის
31 მაისს, ბათუმში. ის იყო ევროვიზია
2007-ის საქართველოს წარმომადგე-
ნელი. 2006 წელს გაემგზავრა ლატვი-
აში ქალაქ იურმალაში, სადაც კონკურ-
სზე მესამე ადგილი დაიკავა. მომღე-
რალს ფესტივალმა „ახალმა ტალღამ“
საკმაოდ დიდი პოპულარობა მოუტანა

არა მარტო სამშობლოში, არამედ მის ფარგლებს გარეთაც. მი-
სი სადებიუტო ალბომი (რომელშიც შესულია ორიგინალი სიმ-
ღერები) ჩაინერა ლონდონში. მომღერალს ჰყავს ქმარი - მიხე-
ილ ძიძუაშვილი და მცირეწლოვანი ქალიშვილი.

გაზეთის გამოსაწერად მიმართეთ:

„ელვა სერვისი“
238-26-73; 577 99 16 51
238-26-14; 577 30 88 47

„მასნა“
214-74-22; 599 982 777

**„პლანეტა-
ფორტა“**
292 18 59; 579 79 99 08

**გაზეთის
გამოსაწერად
შეგიძლიათ
რედაქციასთან:**

2-99-02-10;
599 797 679.

„ჯეოქვია“
266-51-13;
593 209 526

**გაზეთი შეგიძლია მოგაწოდოთ
ელექტრონულადაც, ელ.ფოსტის საშუალებით.**

„ღვინო და კულინარია“ - გაღმართების კურსი 100-ზე მეტ ბილს ჩაუბარდა

აქმონიშნისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ორგანი-
ზებით ღვინის თემატიკაზე მომუშავე გიდებს ტრენინგი ჩაუტარდათ.
„ღვინო და კულინარია“ შემსწავლელი კურსი 100-ზე მეტმა ადამიანმა
გაიარა. სწავლების მიზანი მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესებაა.
ტრენინგის მონაწილეებს შეხვდა ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრა-
ციის ხელმძღვანელი გიორგი ჩოგოვაძე. სასწავლო კურსი შემდეგ თე-
მატიკას მოიცავდა:

1. ღვინის და ვაზის ისტორია. 2. თანამედროვე ტენდენციები
ქართულ კულინარიაში და გამჭვირვალე სამზარეულო. 3. ღვინის
არომატები და დაგემოვნება. 4. ღვინის ტურიზმი და მისი პერ-
სპექტივები საქართველოში და ა.შ. ტურიზმის სფეროში მომსა-
ხურების ხარისხის ამაღლების მიზნით ტურიზმის ეროვნული ად-
მინისტრაცია მთელი საქართველოს მასშტაბით უფასო ტრენინ-
გებს ატარებს.

გასულ წელს ტურიზმის სფეროში დასაქმებული 1300-ზე მეტი
ადამიანი გადამზადდა, მათ შორის: გიდები, განთავსების და კვე-
ტის ობიექტების თანამშრომლები.

საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS REPUBLIKA

კოსტავას ქ. №21

მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ძოგულია
299-02-10
599 36-00-35

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გომიასვილი
599 53-76-16;

ალექს
ასლანიშვილი
599 56-81-86;

პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაკიძე
514 33-33-24

გამომცემელი:

შპს „თანადგომა“-გაზეთ
„საქართველოს რესპუბლიკის“
გამომცემელი“
ტ: 599 79-76-79

შპს „ახალი საუკუნე -
გაზეთ „საქართველოს
რესპუბლიკის“
გამომცემელი“

იბეჭდება გამომცემლობა
„ქოლორ პრესში“
რკინიგზის ჩიხი №20

uac(უაკ)070.4(479.22)
ს-323

ISSN 2233-3851

ავტორთა
საზურაღდეოდ!

რედაქციის მიერ
შეუკვეთავი მასალები
დაიბეჭდება ავტორ-
თა ხარჯით.

ავტორთა მოსაზრება-
ვი, შესაძლოა, მუდამ
არ ემთხვეოდეს
რედაქციის პოზიციას.
ფაქტების სიზუსტეზე
პასუხს აბეზან
ავტორები.

გაზეთის გამოსაწერად ნომერი გამოვა პარასკევს, 30 ნოემბერს

ყურადღება! ყურადღება!

ძვირფასო ქართველო ბიზნესმე-
ნებო, უნიკალური სამკურნალო
თვისებებით განთქმულ კურორტ
სანიტარული ნივთიერება 2433 კვადრა-
ტული მეტრი მიწის ნაკვეთი, რო-
მელიც გამოდგება ნებისმიერი სო-
ციალურ-საყოფაცხოვრებო დანიშ-
ნულების სამკურნალო-გამაჯანსა-
ღებელი ან სასტუმრო კომპლექსის
ასაშენებლად.

ფასი შეთანხმებით!

დაგვიკავშირდით ტელეფონზე:
599-79-76-79; 599-36-00-35; 599-53-76-16.

„ნუბზარი“ საფრთხე...

ტკბილეული სისხლძარღვებს
არ უხდება. მეცნიერებმა იმ
მოსხლისებთან ჯგუფი შეისწავლეს,
რომლებიც ყოველდღიურად
ტკბილეულს მიირთმევდნენ.

სისხლმომარაგების დონის გა-
ზომვისას მკვლევარებმა დაადგინეს,
რომ 14 დღის შემდეგ სისხლძარღ-
ვთა მუშაობის გაუარესების გამო კი-
დურებში სისხლის მოწოდება 17
პროცენტით შემცირდა. მკვლევარე-
ბი ვარაუდობენ, რომ გარდა ამისა,
ტკბილეული ასევე აუარესებს გუ-
ლისა და თავის ტვინისთვის სისხ-
ლის მიწოდებას.

უხსოვარი პალატის კურსი:

აუზ ფორსი - 2.6680; პირი - 3.0316;
ბრიტანული მიკროსტრუქტურა - 3.4276
100 რუბლი - 4.01851; თურქული ლირა - 0.5025;
აზერბაიჯანული მანათი - 1.5740;
1000 სომხური დრამი - 5.5010.

აქილი 28 ნომბერისთვის

აქილი 28 ნომბერისთვის
პროგნოზი
ბარ - ლაშ -1, ლაშ +17
მთიანი რაიონები - ლაშ -5, ლაშ +15
ფანაქალიანი საპარტიკული:
ბარ - ლაშ +7, ლაშ +21
მთიანი რაიონები - ლაშ +1, ლაშ +15
თბილისი: ლაშ +3, ლაშ +16

დავითიკაძე, მოგვინათ:

ტელ: 299-02-10,
599-79-76-79

ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru
და sakresp@top.ge